

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Hodossy beszámolója.

Budapest, szeptember 25.

A parlamenti szünet csöndességében Kis-Szeben felé fordult vasárnap a politikai körök figyelmé, ahol *Hodossy Imre*, a szabadelvűpártnak és az országgyűlésnek ez az illusztris tagja számolt be választóinak az utolsó, vihartelt politikai esztendőről. *Hodossy Imre* nyilatkozatai mindig számot tarthattak a közvélemény figyelmére, akkor is, amidőn még a régi nemzeti párt sorában foglalt helyet, de mai beszédének értékét növeli az a körülmény, hogy az utolsó obstrukció alatt *Hodossy* bátor és nyílt állásfoglalása volt az, amely nagyértékű segítséget nyújtott gróf *Tisza István* miniszterelnöknek a parlamenti egyesztendőharc leküzdésére. Mert az obstrukció pártok igazában akkor vesztették el a csatát, mikor *Apponyi Albert* legbensőbb hívei nélkül volt kénytelen elhagyni a szabadelvűpártot. Mikor aztán *Apponyinak* programját lényegesen módosítania és bővítenie kellett, hogy a nemzeti párt újabb megalakítását a jogosultság látszatával ruházhassa föl, még jobban tisztult a parlamenti helyzet, amennyiben *Apponyit* most már a pártelnök vezetése alatt olyanok is elhagyták, akik addig személyes odaadásból, fényes képességei iránt érzett tiszteletből rendíthetetlenül kitartottak mellette.

Ezek az események mind még inkább emelték *Hodossy* pozícióját a szabadelvűpártban és nem a véletlenség műve, hogy mai beszámolóján megjelentek *Apponyinak*

regi hívei közül sokan, de a szabadelvűpárt tagjai közül is éppen azok a képviselők és más politikusok, akiket gróf *Tisza István* benső barátai közé szoktak számítani.

Hodossy nyilatkozatai minden irányban kielégítik a hozzáfűzött várakozásokat. Egy fényes tehetségű, nagy tudású, becsületos politikusnak, előkelő jellemnek nézetei azok mindarról, ami az utolsó esztendő parlamenti levegőjét oly izzóvá tette. Nem támadja volt vezérét, *Apponyi Albertet*, nem magasztalja *Tisza Istvánt* sem, de rámutatván az obstrukció igazi okaira, kimutatja, hogy nem ő, aki benmaradt a szabadelvűpártban, hanem *Apponyi* hagyta cserben elveit, mert megtagadta támogatását gróf *Tisza Istvánt*, amikor az egész politikai reputációját kötötte a *Szentiványi-féle* program javított és bővített kiadásának megvalósításához, amelynek formulázója *Apponyi Albert* volt. Aztán keményen támadta *Hodossy* a függetlenségi pártot az obstrukció miatt, amely csak a 67-es alap diskreditálására irányult, és beszéde végén a nemzeti párt és az új párt fonák politikája ellen fordult és a nemzeti erőgyűjtés munkáját jelölte meg a kormány és a törvényhozás feladatául.

Kisszeben, szeptember 25.

Hodossy Imre országgyűlési képviselő ma délután három órákor kerületének székelyhelyére, *Kisszeben* városba érkezett, hogy elmondja beszámolóját választói előtt.

Hodossy Imre kíséretében, ki *Láng Lajos* társaságában szállott vasútra, megjelentek báró

Feilitzsch Arthur, *Szentiványi Árpád*, *Brezovay László*, *Gajary Géza*, báró *Solymossy Lajos*, *Münnich Aurél*, *Bolgár Ferenc*, *Vörös László*, *Schmidt József*, *Ciocan János*, *Semsey Boldizsár*, *Angyal József*, *Bornemisza Lajos*, *Bujanovics Gyula*, *Lónyay Géza*, *Nagy Sándor* országgyűlési képviselők, *Orley Kálmán*, *Molnár Béla*, *Fest Lajos*, *Pulszky Géza* és a sajtó képviselői.

A vonat beérkezésekor, a pályaudvaron a zenekar a *Rákóczi-indulót* játszotta és az egybegyűlt nagyközönség lelkes éljenzésben tört ki, melynek csillapultával *Eiselt Antal* polgármester a város nevében üdvözölte a képviselőt. *Hodossy* örömet fejezte ki, hogy a kies fekvésű város a magyar hazafias érzelmeinek egyik biztos végvára. „Igy volt ez a múltban, így van a jelenben is és bizom Istenben, így lesz mindig.”

Zeneszó és lelkes éljenzés közben kocsira szálltak és hosszú sorban hajtottak be a fellobogozott városba, nagy közönség sorfala közt. A beszámoló meghallgatására a tornacsarnok 3 órára zsufolásig megtelt választókkal. A nagy terem fenyőágakkal, nemzeti és városi lobogókkal volt feldisztve. *Hodossy* és kísérete helyet foglalva az emelvényen, *Bujanovics Sándor* volt nemzetipárti képviselő elfoglalta az előki székét és üdvözölve a kerület képviselőjét, a messze vidékről összesereglett vendégeket, felkérte *Hodossyt* beszámolója megtartására. *Hodossy* megköszönve az üdvözlést, elmondta beszámolóját.

Beszéde elején rámutat az okokra, amiért a nemzeti párttal együtt ő is a Széll-kormány megalakulása után belépett a szabadelvű pártba. Az volt a céljuk, hogy elveiknek meggyerjék a szabadelvű pártot és ez a számításuk beavt. Az 1901. évi választásoknál már jóval nagyobb lett azok száma, akik a nemzeti párt törekvé-

T Á R C A.

Jegyzetek a *Cyrano de Bergerac*ról.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —
Irtá: *Ábrányi Emil*.

Hétfőn adják először a Nemzeti Színházban *Rostand* leghíresebb darabját, a *Cyranot*.

Egy *Cyrano-première* a nemzeti színpadon, hét évvel a *Cyrano* párisi bemutatója után — ez igazán különös. Az ember azt hitte volna, hogy a Nemzeti Színház vezetői hét évvel ezelőtt kapva kaptak az alkalmon, hogy ilyen híres, szennázációs darabot mielőbb megszerezzenek. S ami a megszerzést illeti, ebben a részben nem is történt mulasztás. Az előadás jogát 1898-ban megszerezték és nekem megbízást adtak a darab lefordítására. Gróf *Festetics Andor* volt akkor az igazgató és gróf *Keglevich István* az intendáns. Én a kész fordítást 1899 elején benyújtottam az igazgatónak, akinek az volt a szándéka, hogy a *Cyrano* bemutatójával meg fogja előzni a bécsi Burgtheatert.

Ezt a szándékát nem vihette keresztül, mert az intendáns (aki vétő-mániában szenvedett, mint a régi lengyel országgyűlés) utjába állott. Az intendáns állítólag három okból elenezte a *Cyrano* színrehozatalát; nem bízott a darab sikerében, félt a kiadásoktól és nem látott színeszt a színház tagjai közt, aki a címszerepet kellő bravúrral eljátszhatta volna. Nem kutatom: ezek voltak-e a valódi okok? Annyi

bizonyos, hogy a francia szerző megkapta a maga kikötött bánatpénzét és a híres darab eltűnt az előkészítésre kifizetett darabok sorából. *Festetics Andor* csakhamar *Beóthy László* váltotta fel az igazgatói székben *Beóthy* színre hozatta *Shakespeare Troilus és Cressidáját*, de a *Cyranohoz* ő sem nyult hozzá, bizonyosan azért nem, mert az intendáns következetes akart maradni és a *Cyranora* kimondott kegyvesztést nem vonta vissza. De a nagy orru lovagot csak a nemzeti színpadtól számizta az intendáns. Ellenben a temesvári szintársulat igazgatójának, *Makónak*, megengedte, hogy színrehozassa *Rostand* legfinomabb alkotását a budai szinkörben. És *Cyranonak* 1900 tavaszán fényes sikere volt még ebben a színházban is, ahol a legszebb díkeciókba belesipoltak a perecesek, beleharangoztak a szomszéd templomok és belesilingeltek a villamos-kocsik. Budán vagy hatvanszor adták a *Cyranot* és *Pethes* a címszerepben egyszerre kiemelkedett a névtelen vidéki színészek közül. Azóta Magyarország minden pontján játszották *Rostand* remekét.

Keglevich intendáns végre elment a Nemzeti Színház éléről és *Somló Sándor*, aki már annyi mulasztást hozott helyre, a *Cyranon* elkövetett sérelmet is reparálta. Érezte, hogy a *Cyranohoz* hasonló finom jellemrajzok, költői értékben gazdag drámák nem avulnak el. Érezte, hogy az ilyen darabok nem az aktualitás szempontjából mérlegelendők, és *Cyranot* visszavitte oda, ahová való. A *Regényesek* és a *Napkeleti királykisasszony* után most *Rostand*

legjelentékenyebb darabját is bekebelezte a Nemzeti Színház előkelő műsorába.

A hétfői *Cyrano*-előadásnak ezek az előzményei. „Spät kommt Ihr — doch Ihr kommt!“ mondjuk neki *Schiller* Illó-jával. És a megkésés ellenére bizonyosra vesszük, hogy magyar földön a hétfői előadás lesz a *Cyranos de Bergeracs* igazi premiére-je.

1897. december 28-án volt a *Cyrano* párisi bemutatója. A premiére után *Sarcey* a *Temps* kritikájában ezzel a fölkiáltással pecsételte meg *Rostand* óriási sikerét: „Un poète nous est né! Et ce qui me charme encore davantage, c'est que ce poète est un homme du theatre!”

Sarcey elragadtatásában osztozott egész Páris. Csak *Hugó Viktor* darabjai keltettek ekkora lelkesedést a harminces években, amikor *Ernani* odadobta keztyűjét *Corneille Cid-jének* és a hármas egységen épült klasszikus tragédiának. *Rostand* is a romantizmussal győzött, de a romantika régi dagálya helyett tündöklővé csiszolt iróniát, finom izléssel fékezett szenvedélyt adott a párisiaknak. Ebben rejlett a *Cyranos* újszerűsége, hogy úgy mondjam: poétikus pikantériája. És hozzájárult az is, ami a régi romantikusoknál hiányzott: a kor kifűnő festése. *Rostand* mesterleg imitálta *Roxanban* és környezetében a *precieuse*-világot. Ez a korszak valósággal megelevenedett nála, rendkívül elmés megfigyeléssel és a legfinomabb nyelvezet egész bájjával.

Cyranot 1898-ban megszakítás nélkül játszották a *Porte-Saint-Martinben* és *Coquelin*

sejt magukénak vallották, mint az előző országgyűlésen.

Midőn pedig az új országgyűlés működése megindult, magában a kormánypartban felhangzottak a nemzeti követelmények megvalósítását sürgető felszólalások, ami előbb a kormányparti padokon állg fordult elő, és a Széll-kormány maga is ismételve biztató nyilatkozatokat tett. Felhívja aztán Hodossy a választók emlékeztetést azokra a delegációs ülésekre, amikor a szabadelvűpárt régi tagjai is erősen sikra szálltak a külügyi téren támasztott nemzeti követelményekért. Az ellenzék, ahelyett, hogy meglepődéssel fogadta volna a fordulatot és hogy a kormányelnök maga is előzékeny kijelentéseket tett, a kormányt oly vehemenciával támadta és üldözte, amilyenül előbb soha egyet sem és függetlenségi párt bizonyos elemei részéről azon delegáció ellen, melyen ezen fordulat megnyilatkozott, oly heves támadás intéztetett, amilyent előbb sohasem láttunk. Üléseit is erőszakkal zavarni, sőt tehetetlenné tenni törekedtek, úgy, hogy ama delegáció a maga működésének folytatását csak külön intézkedésekkel volt képes biztosítani.

Már ezen jelenségeknél felmerült az aggodalom, hogy a függetlenségi párt a nemzeti törekvéseknek a 67-es alapon való fokozatos megvalósítását perhorreszkálja, mert ez uton a 67-es alapnak megszilárdulása következnék be és hogy az ellenzék ezen részének egyedüli célja a 67-es kiegyezésnek megbuktatása, vagyis az alkotmánykrízis, amely törekvést az azzal járó nagy veszedelmek miatt a függetlenségi párt politikájában egy alkalommal még Beöthy Akos is elítélt.

És azon események, melyek azóta bekövetkeztek, emez aggodalom alapos voltát teljesen bebizonyították. Kiténik ez abból, hogy a függetlenségi párt nemcsak hogy nem támogatta a Szentiványi-féle nemzeti követelményeket — Apponyi formulázta azokat a nemzeti párt több tagjával egyetértve, miután Széll Kálmánral megállapodásra jutott — hanem azokat lekicsinyelve és kigunyolva a leghevesebben támadta az egykori nemzeti párt volt tagjait és a kormánynak, sőt az egész törvényhozási és kormányzati gépezetnek a működését az obstrukcióval megakasztotta. Pedig ha az ellenzék támogatta volna a nemzeti követelményeket, minden rendezavarás nélkül számottevő reformot értünk volna el a hadseregben. Kétségtelen lett, hogy a függetlenségi párt megriadt, amidőn látta, hogy a 67-es alapon, ennek teljes épségben tartása mellett jelentékeny nemzeti követelmények tényleg megvalósulni kezdenek s ezzel a 67-iki alap megszilárdul, úgy amint erre az egykori nemzeti párt évek hosszú során át törekedett s ezért a függetlenségi párt ennek megfúszására most már minden erejét megfeszítette. Ezért volt szükség az obstrukcióra is.

csodákat művelt. Persze a fényes kiállítás, a friss ensemble és a nagyszerű reklám is összefogott, hogy az érdeklődés egyhamar ne lankadjon. 1898 március 5-ikén már a századik előadást ünnepelték. Ünnepelték a szó szoros értelmében. Az első felvonás után apró virág-bokrétákat osztogattak szét és a második felvonás után (ez a felvonás Ragueneau pékműhelyében játszik) a közönség minden tagja finom cukros-süteményt kapott. A száznegyedik előadás után kerek millió frank volt együtt a színház kasszájában; és az év végén két és fél millió frankot mutattak ki a Cyrano bevételeiből. A nyomtatott darabból is elkelt vagy két-száz ezer példány.

Én 1900-ban, a kiállítás alatt láttam a párisi Cyrano-előadást. (Repriz volt a kiállításra gyűlt idegenek számára). Már akkor észre lehetett venni egy kis elernyedést. A dekorációk, jelmezek mintha megkoptak volna és Coquelin hangja is fáradtan recsegett a kolosszális orron keresztül.

Miben áll Rostand neo-romantikája? Miben különbözik a régi romantikusoktól? Abban, hogy több az izlése, több az előkelősége, több az iróniája; kerüli a tárgy megválasztásában a vadul szertelen és nyelvezetében a dagályos pithoszt; nem súlyos tiráddákkal dolgozik, hanem elmés fordulatokkal, finoman kicsiszolt ötletekkel.

Romantikus, mert nem szereti a minden-napiságot és témáiban hajlik a bizarr felé. De mértéket tart a különködésben. Amikor különös dolgokat fest, nem számúzi belőlük az

Taktikából felállította a függetlenségi párt a magyar vezényszó követelését, mint a kiegyezési törvény világos folyamánát és ehhez a követeléshez kötötte az obstrukció leszerelését. A volt nemzeti párt tagjai köztük Apponyi is, a Szentiványi-féle követelmények között nem vették föl a magyar vezényszó behozatalát, tudva azt, hogy csak elérhető célokat szabad politikai programként kitűzni.

A vezényszó kérdésénél egy megrögzött százados intézménnyel, ahhoz fűződött számtalan ellenkező érdekekkel, a legmagasabb katonai körökig elható előtétletekkel és súlyos nemzetiségi nehézségekkel állunk szemben, melyek összeségében leküzdésére azon nemzeti erő, melyet a 67-iki kiegyezés óta gyűjtöttünk, bármily öröndetes mértékben gyarapodott is, az, még annál kevésbé elegendős, mert a kérdés megoldása még előkészítve, annak előfeltételei még megteremtve nincsenek. Ha nemzetünk nyugodtan várja be az erre alkalmas időt, a közbűcső időközött pedig anyagi és szellemi kincseinek gyarapítására kellőleg kihasználja és ezen reformhoz a katonai nevelés reformja útján a szükséges előfeltételeket, nevezetesen a megfelelő tisztí létszámot is megteremti: akkor a kérdés válságok és rázkódások nélkül fog nemzeti érdekeink javára megoldást nyerni; holott annak időelőtti erőszakolása csak az ellenséges erők ellentállását fokozza és elveszteti az időt, melyet nemzeti erőnk gyarapítására s ezzel eme reform előkészítésére és biztosítására fordítanunk kellene.

A függetlenségi párt minderre tekintettel nem volt és más ellenzéki elemektől is támogatva megindult az obstrukció, melyet Hodossy szerint a magyar vezényszó okából még csak mentetni sem lehet. Az agitáció magával ragadta a kormánypart sok kiváló tagját is a volt nemzeti párt tagjai sem védtek mind a Széll-kormányt, amely pedig az ő elveiket vitte bele a kormányzába. Így mindig kevesebb ellentállásra találva, a függetlenségi párt akciójának heveséggel egyre intenzívebbé tette. Végre egy parlamenti kisebbség ragadta magához az egész hatalmat, mely a különböző ellenzéki pártok egyes tagjaiból állott s amelylyel végre ezen ellenzéki pártok maguk sem bírtak többé. A kisebbségnek terrorizmusa aztán egyre nagyobb lett. Vázolja aztán az akkori elvadult állapotokat, amelyek a törvényhozás parlamenti működését és minden kormányzást teljesen lehetetlenné tettek. Egy kormány a másik után ott hagyta helyét; az ország néha hetekig, sőt hónapokig parlamentáris kormány nélkül állott, az ugynevezett kilenc-bizottságnak idevágó törekvése is már majdnem teljesen megfúszult; a nemzet és a király közötti egyetértés, melyet Deák Ferenc bölcsesége 1867-ben oly nagy erőfeszítések után helyreállított, ismét ingadozni látszott és belát-

általános emberit. Amikor eltávolodik a valóságtól, nem szakít végképpen a közönséges élet valószínűségével. A véres, óriás arányu, retentó tragédiáktól idegenkedik. Inkább az olyan hősokeket kedveli, akik finoman, szellemesen buknak el; akik bizonyos gráciával áldoznak föl magukat. Örömet emeli ki azt, ami az emberben lendületes, romantikus, feltűnő; de a rendkívüli alakok és helyzetek magyarázatul nagyon sok és részletes lélektani okot halmoz össze. Szinpadra viszi a kivételet, a meglepőt, de *analizálja* is egyuttal. Tárgyában, lelkében, költészetében, rokonérzéseiben egészen romantikus; de módszerében, témáinak a földolgozásában a modern iskola emberei közt foglal helyet.

A régi francia romantika csupa fanatizmus. Vakon hisz a saját dagályos páthoszában. Mindig szomorú, mindig ünnepléses. Éppen úgy nincs érzéke a humor, a komikum, a csipkedő guny iránt, mint halálos ellenségének, a klasszikus tragédiának.

Rostandnak éppen az a főerősége, hogy észreveszi az emberben rejlő neveléses vonásokat és játszi gunynyal deríti fel. Éppen ez teszi változatossá. Éppen ezért nem esik az ünnepléses egyhangúság veszedelmébe. Minden darabjában bőven csillog az attikai só. És a gunyos vidámságnak ezek az apró szemerkéi megóvják a komoly részeket attól, hogy a föllengzés, az ábránd, a sentimentalizmus poshadásnak induljon bennük. Minden érdekesebb alakjában megtaláljuk az iróniát. Megtalálják azt a gunyt, mely nemcsak másban veszi észre a neveléséget, de szuverén fel-

hatalan bonyodalmaktól, sőt katasztrófától kellett az országot felteni.

Az ország ezen válságos helyzetében történt végre, hogy mult év október hava végén gróf Tisza István elnöke alatt a mostani kormány megalakult és pedig oly katonai program alapján, mely a szabadelvűpárt által már előbb elfogadott Szentiványi-féle program-pontoknak javított és bővített kiadását képezi és így a 67-iki alapon a fokozatos nemzeti haladást tűzi ki céljának. Gróf Tisza István miniszterelnök ezen program megvalósításához kifejezetten „egész politikai reputációját kötötte” és így természetesen, hogy gróf Tisza István miniszterelnököt ebben támogatni az egész szabadelvűpárt késznek nyilatkozott, nevezetesen pedig az egykori nemzeti pártunk volt tagjai is, akiknek kezdeményezésére ezen program s annak irányzata a szabadelvűpárt kebelében a maga idején elfogadva lett.

Hodossy a szabadelvűpárt ez egyértelmű határozatának is tulajdonítja az obstrukció elerőtlenedését és utóbó teljes letörését, ami a kormány erőteljes fellépése folytán sikerült is. A kormány erőteljes intézkedésének köszönhető a vasúti sztrájk elnyomása is, amely mozgalom Hodossy szerint csak a parlamenti anarkának volt folyamánya. Végre aztán rendesebb parlamenti és kormányzati viszonyokba jutott az ország.

Hodossy aztán a nemzeti párt és az új párt megalakulásáról beszélt, mind a kettő a 67-es alap megszilárdítására alakult, pedig mind a kettő programjának sarkpontja: a külön vánterület és a magyar vezényszó behozatala teljesen alkalmatlan arra, hogy nemzeti fejlődésünk békés uton előmozdítassék. Egyébként Apponyi még néhány hónappal ezelőtt a magyar vezényszó követelését, mint időelőtti programjába föl nem vette, azóta pedig nemzeti erőnk nem gyarapodott annyira, hogy e követelés kivihető és célszerű lehetne. A kilenc-bizottság munkálatának elfogadásával a szabadelvűpárt is kimondotta, hogy a törvényhozás amidőn időszerűnek találja, behozhatja a magyar vezényszót. Alig is képzelhető valaki, aki ne óhajtáná, hogy ez mielőbb lehetővé váljék; ámde jövőben valamikor megvalósítható óhajtások nem alkalmasak arra, hogy politikai programba vétessenek, ha mégis felvételnek, ez csak zavart és bonyodalmakat idézhet elő. A magyar vezényszó követelését a függetlenségi párt állította fel tavaly a 67-iki alap diszkreditálására és megdöntése céljából és vajjon nem egyenesen ez utóbbi célnak szolgálja-e az, ha most ugyanezen követelés tekintetében a függetlenségi párt két olyan pártnak támogatását nyeri meg, amely a 67-iki alap hívének vallja magát? Ugyanez áll a külön vánterület tekintetében is. Eme program-pontok alapján alakuló bármely párt, ha a 67-iki alap hívének vallja is magát, csak az

sóbséggel önmagát is kifigurázza. A régi romantikából ez a felsőbbé hiányzik. Ebben a tekintetben Rostand haladás. Ez az alkatrészt új. És ez az újság eredeti jelenséggé teszi Rostand költészetét a francia drámairodalomban.

Rostand a Cyrano irodalomtörténeti rutságát bálmatos ügyességgel aknázza ki egy meglepően eredeti ötlet javára.

Cyrano a maga brilláns szellemével és csiszolt szavaival meghódítja Roxánt Christiannak és titkát akkor sem fedezi föl, amikor a szép bárócska meghal és az imádott asszony özvegygyé lesz. Titkát gondosan őrizve, tizenöt évig jár hozzá mint vigasztaló, sórárkozató jóbarát.

Christián abban a pillanatban halt meg a csatamezőn, amikor Cyrano éppen be akarta vallani a gyönyörű préceuse-nek, hogy Christián leveleit ő fogalmazta és ő beszélt helyette éjjel az erkély alatt. Cyrano nem tartja összeférőnek a lovagiassággal, hogy egy halott *vetélytárson* győzedelmeskedjék. Ha Christián életben marad, Roxán szabadon választottat volna köztük. Christián váratlan halála után Cyrano csak egy kötelesség vár: a hallgatás. És Cyrano hallgat tizenöt évig. Csak halálos óráján, véletlenül pattan ki a titok. Akkor végre beszél. De nagylelkűségének, önfeláldozásának már nem veheti hasznát. Vallomásával együtt a lelke is elröpl.

Az ember szeretne ellentmondani ennek a csodálatos diszkréciának. Érezzük, hogy az, aki szerelmes, nem lehet ennyire tartózkodó, nem lehet ennyire lovagias. Valami helyes ösztön

ezen alap megbuktatására törekvő függetlenségi pártnak segédesapatát képezheti. Hiszen *Eötvös* Károly beszámoló-beszédében maga mondotta, hogy ő az új-párt programját valjára ugyan magáénak, de ő azért igazi függetlenségi férfi. Nem tartja elfogadhatónak, hogy a 67-iki alapon függetlenségi párti politikát csináljunk. Ez annál veszedelmesebb volna, mert nem alaptalan az aggodalom, hogy a kérdéses függetlenségi jelszavak alatt bizonyos oldalról a parlament munkálkodásának megakadályozására és az alkotmányos kormányzás ellen ismét erőszakoskodás készül. Már pedig a magyar nemzetet és nemzeti aspirációinkat ez idő szerint az obstrukciónál nagyobb veszedelem nem fenyegetheti. Nagy nemzeti célok megvalósításához nagy nemzeti erő kell. Az erőtől menthetünk csak *Széchenyi* István szellemében serény, szakadatlan munkával érheti el. Ehhez a tért és módot *Deák Ferenc* a 67-iki kiegyezéssel megteremtette nekünk; és ha most valaki a munkát a törvényhozás és kormányzás terén erőszakkal megakasztja, az a nagy nemzeti célokhoz vezető utjában tartóztatja fel a nemzetet. A nemzeti erőgyűjtés munkájának biztosítására mindent el kell követnünk és az erőgyűjtés útján kell nagy nemzeti céljaink fokozatos megvalósítására törekednünk. A szabadelvűpárt *Tisza* István vezetése alatt ezen irányban halad s én azért vagyok ma is e pártnak híve, melynek programja alapján önkem a jelen országgyűlésre megválasztottak.

A beszámoló beszédét gyakran megszakította a megjelentek nagy tetszése és lelkes éljenzése. A beszéd befejezésekor pedig hosszantartó éljenzés és tapsvihar zúgott fel és a szónokot minden oldalról melegen üdvözölték.

Harcász Péter prépost a választók nevében hosszabb beszédben emlékezett meg a kerület képviselőjének tevékenységéről. Mindenekelőtt köszönetet mondott a beszámolóért, amely maradandó nyomott kell, hogy hagyjon a lelkekben. A szónok azután a tótajku választóknak tolmácsolta a beszámolót azoknak lelkes tetszése közben.

Végül *Bujanovics* Sándor elnök javaslatára a beszámoló megtartásáért köszönetet mondva, *Hodossynak* politikai állásában kifejtett tevékenységét és előterjesztett okait a választók gyűlése helyeslőleg magáévá tette, személye iránt pedig szeretetének, bizalmának és ragaszkodásának adott kifejezést. Még elhatározták, hogy gróf *Tisza* István iránt a beszámoló alkalmából táviratilag bizalmukat fejezik ki, azután a választók gyűlése *Hodossy* Imre zajos életével véget ért.

azzal érvel bennünk, hogy nemcsak a lovagias felfogásunkat, hanem az örök üdvösségünket is odadobjuk azért, akit szeretünk és bírnunk akarunk. A szerelem önző és akkor is elárulja magát, ha megnyilatkozása bűn. Hogy *Cyrano* *Christián* nevében udvarol, még érthető és motíválható, mert nincs semmi reménye, hogy *Christián* mellett *Roxán* beleszeressen. De tizenötöstendei hallgatása *Christián* halála után az emberi érzések szempontjából lehetetlennek látszik.

És a francia szerző mégis úgy magyarázza ezt a nagy és vakmerő romantikát, — annyi művészettel kapcsolja össze *Cyrano* rutságának a tudatával, *Cyrano* lovagias érzésének a végtelen kényességével, *Cyrano* puritán természetének a szűzies, szemérmes tartózkodásával, *Cyrano* erős akarásával, önuralmával, hogy szívét takargató metsző ironiájával, dacos fensőbbiségével, hogy ezt a lehetetlenséggel határos romantikát elfogadjuk, *Cyrano* hallgatását logikusnak véljük és gyönyörűnek találjuk a darab befejezését, ahol hervadt levelek hullása, holdfény, harangszó és orgonabugás mellett *Cyrano* kékülő ajkairól végre kiröppen a régóta visszafojtott vallomás.

A romantikának egy új nemével állunk itt szemben: a szecessziós, raffinált romantikával, mely a legravaszabb számítással, a legelősebb észszel, a szinpadai technika legügyesebb fogásaival készíti ki a maga ideális anyagát. És hajszálfinom lélektani részletezéssel dolgozza ki azt, amit a régi romantizmus csak nagyjában, rikító helyzetekben, deklamáló bombaszótkban vetett oda.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, szeptember 25.

Londonban tegnap hivatalosan közzétette az orosz kormány, hogy egyelőre nincs szándékában kölesönt felvenni és az orosz kincstár állapota olyan, hogy újévig nem is szorul új kölcsönre, ha egyáltalán tart addig a háború. Bár a háború tartamára vonatkozó ez a megjegyzés feltételes formában szól és így abból nem szabad azt a következtetést levonni, hogy a háború az újév kezdetével véget ér, mégis rendkívül jellemző, hogy az orosz kormány nem zárja ki a békekötésnek közeli lehetőségét.

A manduriai harctér.

Pétervár, szeptember 25.

(Hivatalos.) *Kuropatkin* tábornok táviratozza a cárnak tegnapi kelettel: A mai nap folyamán állásainkban nem történt semmiféle változás. Néhány nap óta hideg időjárás állott be és a hőmérséklet egy fokra szállott le. Tegnap óta ismét melegebb lett. A csapatok egészségi állapota kielégítő.

Pétervár, szeptember 25.

(Hivatalos.) *Szaharov* tábornoknak a vezérkarhoz intézett 24-iki keletü távirata szerint a harctéren ma semmiféle változás nem fordult elő.

Port-Arthur ostroma.

Tokio, szeptember 25.

(Reuter.) Itt azt hiszik, hogy a japánok hat erősséget elfoglaltak *Port-Arthur* második védelmi vonalában. E hó 19-ike óta mindinkább fokozódik az erősség bevételének reménye.

Csifu, szeptember 25.

(Reuter.) *Dalniból* ideérkezett gőzös újabb jelentéseket hozott *Port-Arthur*nak 19-én kezdődött támadására vonatkozólag. A küzelemlen több mint 50 óráig tartott és azt híresztelik, hogy eredménye csak *Kitvansan* közelében lévő két vagy három pót-erősség bevétel volt. Hír szerint a japánok vesztesége aránylag csekély.

Az új orosz vezér.

Pétervár, szeptember 25.

Gripenberg főhadsegédét, a vilnai katonai kerület parancsnokát kinevezték a második *mandsuországi sereg* parancsnokává. Ez alkalomból *Miklós* cár a következő kéziratot intézte hozzá:

Az a legnagyobbfokú erőfeszítés amelylyel Japán a háborút folytatja, a japán csapatok tanusította makacság és *magasrangú hadviselő tulajdonságai* birtokára arra, hogy a harctéren lévő haderőket lényegesen scaporítsam, hogy lehetőleg rövid időn belül döntő eredményeket érjünk el. Mivelhogy a csapategységek száma oly nagy lesz, hogy egy hadseregben nem hagyhatók a nélkül, hogy a kényelmes kezelésre, a csapatok mozgékonyására hátrányos ne volna, szükségesnek találtam a *mandsuországi* akcióra szánt csapatokat két seregre osztani. Amidőn azok egyikének parancsnokságát meghagyom *Kuropatkin* főhadsegéd kezében, önt a második parancsnokává nevezem ki. Sok évi szolgálata, hadi tettei, a csapatok hadi kiképzésében való bő tapasztalatai jogosítanak fel ama reményre, hogy a főparancsnok általános utasításainak engedelmessé, a hadi cél elérésére sikeresen fogja vezetni az önre bízott sereget, mely az ön parancsnoksága alatt bátorságot és ellentállást fog tanusítani az ellenség ellen való küzelemben, hazája dicsőségére és büszkeségére. Isten áldja meg önt és dicsőséges szolgálatát. Továbbra

is megtartom változatlan jóindulatomban. *Miklós*.

HIREK

Budapest, szeptember 25.

— **A Vöröskereszt védőnkhelyettese.**
A hivatalos lap mai száma az alábbi királyi kéziratot hozza:

Kedves gróf *Tisza*! *Lajos Viktor* testvéröcsémet a magyar szent korona országainak Vöröskereszt-Egylete és az ausztriai Vöröskereszt-Egylet védőnkhelyettesi méltóságától saját kérelme folytán felmentem.

Kelt Bécsben, 1904. évi szeptember hó 17-ikén.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Gróf *Tisza* István, s. k.

Lajos Viktor főherceg *Károly Lajos* főherceg halála óta viselte a két vöröskereszt védőnkhelyettesi méltóságát.

— **Gróf Apponyi Albert Roosevelt elnöknel.** *Roosevelt* elnök az interparlamentáris magyar csoport vezéré, gróf *Apponyi* Albertet meghívta villájába, ami Amerikában a legnagyobb kitüntetésszámba megy. *Apponyi Hengelmüller* magyar-osztrák nagykövét társaságában tett látogatást *Roosevelt* elnöknel falusi villájában és egy egész napot töltött künn. Az elnök családi körben fogadta és látta vendégül *Apponyit*, akinek így alkalma volt az Egyesült-Államok fejével örökkoszaiig beszélgetni. *Apponyi* örömmel jelentette a csoport tagjainak, hogy *Roosevelt* elnök milyen alaposan van tájékozva Magyarországról közjogi helyzetéről s milyen rokonszenvvel viseltetik a magyarok iránt. *Roosevelt* úgy nyilatkozott, hogy a kivándorolt magyarság az Egyesült-Államoknak lojális, hasznos és munkás polgársága. Nagy magasztalással emlékezett meg *Apponyi Roosevelt* elnök nagyszabású egyéniségéről, tudásáról és műveltségéről. *Apponyi* a reggeli is hivatalos volt, melynél a service minden tárgyat magyar koronás címer díszítette — mosolyogva jegyezte meg az elnök, hogy magyar emberől kapta ajándékba. *Apponyi*, hogy eleget tehessen a *St-Louisban* tartott jogász-kongresszus meghívásának, lemondott a *Niagara* vizeséhez rendezett kirándulásról és elutazott *St-Louisba* és a jogász-kongresszusra — ahol tudvalevőleg nincs Magyarországnak képviselője — nagyon érdekes előadást tartott Magyarországról és Ausztriáról közjogi kapcsolatáról.

— **Országos jegyzőgyűlés.** Ma délután tartotta évi rendes közgyűlését a *Magyarországi Községi és Körjegyzők Országos Központi Egylete* *Pestvármegye* székházának dísztermében.

Kunze Imre elnöki jelentését a közgyűlés egyhangulag elfogadta, majd *Waltay* Gyula indítványára gróf *Tisza* István a jegyzői kar érdekeinek hathatós fölkarolásáért nagy lelkességgel az egylet örökös disztagjai választották meg. A megválasztást küldöttség útján fogják a miniszterelnöknek tudomására adni. Különböző jelentések és az 1905. évi költségvetéselőirányzat jóváhagyása után az *Egylet* jegyző-segítő-egyesület alapszabálytervezetere érkezett véleményeket tárgyalták. *Balog* Gyula, *Dobos* Gábor, *Szegedi* Albert, *Kerbold* István, *Kék* László és *Szokol* Gyula felszólalására a közgyűlés elhatározta, hogy a segítő-egyesület alapszabályainak kidolgozására bizottságot küld ki. Majd az indítványokat vetették sorra. A bilmegyei jegyző-egylet ama indítványa fölött, hogy a vasárnapi munkaszünet a koresznokra és egyéb palinkamérő-üzletekre is kiterjesztessék, a közgyűlés napirendre tért. Ugyanek a bilmegyei jegyző-egyletnek arra az indítványára, hogy a közegészségügyet államosítsák és községi és körövisi nyugdíj-intézményt létesítsenek, a közgyűlés kimondotta, hogy eziránt memorandumot intéz a belügyminisztériumhoz. Végül megújították a tisztikart. *Kunze* elnök kérte a közgyűlést, hogy helyette fiatal erőt válasszon az egyesület elnökévé, mégis egyhangulag újból őt választották meg. Alelnökök lettek: *Szegedi* Albert, *Jamriska* Alajos, főjegyző: *Leszkay* Bálint, aljegyzők: *Morvaj* János, *Fodor* Jenő és *Olaszi* Gábor, pénztáros: *László* József. A szamvizsgáló-bizottság elnöke lett *Kovács*

Gyula, tagjai: *Wattay Gyula, Horvatorics Mihály, Balogh László és Brillei János.*

— **Az új orosz belügyminiszter és a zsidók.** *Szajatopolk-Mirszki* herceg, az új belügyminiszter, volt vilnai főkörmányzó ma hivatalosan elbucuzott a vilnai hatóságoktól, a nemesség képviselőitől, valamint a többi lakoságtól. A bucsuzás ünnepies ovációkra adott alkalmat. *Mirszki* herceg a zsidó hitközség egy küldöttségét is fogadta. Beszédet tartott, amelyben azt mondta, hogy alaposan ismervén az izraelita hitközség szükségleteit, módjában áll a komoly zsidó-kérdés küszöbén álló tárgyalásokkal arval teljes méltánálással foglalkozni. Elvárja a zsidóktól, hogy a kormány intézkedéseiben teljesen megbiznak. Egész nyugodtak lehetnek, hogy ő a cár, az igazság forrása mellé hivatván, örködni fog a felett, hogy velük mindig igazságosan bánjanak.

— **A háborgó Vezuv.** *Nápolyból* táviratozzák, hogy a Vezuv mind erősebben háborgó. A lávakijömlés allandó. A heves kitérés, melyek folytán tüzes tömegek nagy magasságra repülnek fel, folyton tartanak. Néhány erdő meggyulladt és a hegyipálya felső pályaudvarának fémkábele elpusztult és maga a pályaudvar is meggyulladt. A Vezuv lábánál elterülő város lakossága megőrzi nyugalmát. Mintegy 8—10 tonnás óriási kő esett az Atrium del Cavallóba. Tízuhárom órán belül 1844 igen heves erupció volt.

— **A temesvári gyermek-poliklinika.** *Temesvárról* írják, hogy ma avatták fel *Ruffy Pál* miniszteri tanácsos, mint a miniszterelnök képviselője, *Tabódy József* kamarás, a Fehér Kereszt-egylet alelnöke és dr. *Szalárdy* főorvos jelentésében az új gyermek-poliklinikát. A felavatást a Fehér Kereszt-egylet díszgyűlése előzte meg, amelyen *Klotild* főhercegnő képviselőjében *Molnár* Karola, a főispán neje elnökölt. *Ruffy Pál* a miniszterelnök nevében üdvözölte az egyesület vezetőségét, mire *Tabódy* az Országos Fehér Kereszt-egylet nevében szintén üdvözőlő szavakat intézett a közgyűléshez. *Telbisz* polgármester szép beszédet tartott, melyben az állami gyermekvédelem áldásos voltát és a társadalom közreműködésének szükségességét fejtegette. Díszközgyűlés után a poliklinika megnyitása következett, azután pedig *Molnár* Viktor főispán a kormány képviselőjében az állami gyermekmenhelyt nyitotta meg. A vendégek tiszteletére a főispánnal díszbéd volt.

— **Jelölés.** A székesfőváros negyvenötös-bizottsága ma délelőtti ülést tartott *Kéchy* István elnöklése mellett. A bizottság a *Tóthfalussy* Béla erzsébetvárosi plébános halála folytán megüresedett lelkesi állásra egyhangulag *Novák* István helyettesi jelöltét jelölte. — A közmunkák tanácsában, a sorrend szerint való kilépés folytán, három olyan hely üresedett meg, amelyeket a székesfőváros közgyűlése tölt be. Ezekre a helyekre újból a most kilépett tagokat: *Tolnay* Lajost, *Heltai* Ferencet és *Quittner* Zsigmondot jelölték. *Ernyey* Mór lemondása miatt egy tagsági hely üresedett meg a közjótékonysági bizottságban, erre a tisztre *Tabódy* Józsefet jelölték. *Kirner* Károly volt belvárosi plébános halála következtében megüresedett helyre a közoktatásügyi bizottságban *Hahóthy* Sándort jelölték.

— **Öngyilkosság a kórházban.** *Bolykowsky* István nagyköltői születésű 34 éves molnárlegény ma délután az új Szent János-kórház egyik félreeső helyén felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. A szerencsétlen ember betegnek feküdt a kórházban s azt hiszik, hogy gyógyíthatatlan betegsége keserítette el annyira, hogy öngyilkossá lett. Holttestét kivitték a törvényszéki orvostani intézet.

— **Házasság.** *Katona* Gyula kir. mérnök eljegyezte *Kenény* Zsófia kisasszonyt, özv. *Kenény* Albertné urnó leányát Kaposvárról.

— **Kisiklott tehervonat.** *Zsolnáról* jelentik, hogy a kassa-oderbergi vasut ottani állomásán tegnap egy tehervonat mozdonya hibás

váltóállítás folytán kisiklott. A mozdony felfordult és keresztbe dőlt a vágányokon. Több kocsi megsérült. A személyzet közül senkinek sem történt baja.

— **Halálozás.** Dr. *Molnár* Géza, dr. *Molnár* Mór ügyvédi ügyvéd 23 éves fia, folyó hó 23-án Budapesten elhunyt. Temetése 25-én délután volt Ungváron.

— **A Kisfaludy-Társaság** szerdán délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia heti ülésében havi ülést tart a következő tárgyszorral: 1. Folyó ügyek. 2. Arezói emlékek, *Hegedűs* István rendes tagtól. 3. *Ariosto Orlando Furioso*jából, műfordítás *Jánosi* Gusztáv rendes tagtól. 4. Homer-fordítás. *Ponori* Thewrewk Emil rendes tagtól. 5. Hindu közmondások. *Fiók* Károly rendes tagtól. 6. Góbék, humoros költemény, *Kozma* Andor rendes tagtól. A felolvasó-ülést zárt ülés követi.

— **Bányászok gyűlése.** Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület ma délelőtti tartotta meg évi közgyűlését a Magyar Tudományos Akadémia kistermében. A gyűlésen megjelent az egyesület diszelnöke, *Lukács* László pénzügyminiszter is.

Gróf *Teleki* Géza elnöki megnyitóját után *Gálóssy* Arthur felolvasta az egyesület évi jelentését, *Gáyer* Emil pénztáros pedig az egyesület zárásadóját és jövő évi költségvetését terjesztette elő. A közgyűlés az előterjesztéseket tudomásul vette. Ezután a bányaiskolai ügy került tárgyalásra, melynek a választmány részéről *Derer* Mihály főbányatanácsos volt előadója. Számos felszólalás után a közgyűlés nagy szótöbbséggel a választmányt az indítványát fogadta el, hogy Petroszinyban szénbánya-áltiszteket képző bányaiskolát, a Felvidéken pedig vasbánya- és vaskohó-áltiszteket képző iskolát állítsanak. Majd *Farbaky* indítványára a gróf *Teleki*-alapítvány 2000 korona kamatainak kiadását *Csep* bányafőtanácsosnak, a *Bányatelepek* tervezése című munka szerzőjének szavazta meg a közgyűlés. *Münnich* főbányatanácsos ezután szép beszédben mondott köszönetet *Lukács* miniszternek megjelenéséért. A miniszter megleghangú válaszában hangsúlyozta, hogy fontos érdekek fűződnek a bányatörvényjavaslathoz és biztosította az egybegyűlteket, hogy a törvényjavaslat rövid idő múlva a Ház asztalára kerül. A közgyűlést díszlakoma követte a tiszti kaszinóban.

— **Nagy lopás.** *Dévaról* táviratozzák: A bozesi esendőség egy szervezett betörőbandát fogott el. A banda a környéken fosztogatott és legutóbb egy temesvári cég szilvabevásárlójánál a lakás falának kiásával 20.000 koronát lopott el. Eddig három embert fogtak el, mind a hárman fegyházban ültek már. A pénz nagy részét az erdőben elásva megtalálták.

— **Körözött sikkasztó.** A szászsebesi rendőrség köröző-levelet bocsátott ki *Thiess* Mór (Vilmos) könyvelő, volt kereskedő ellen, aki a szászsebesi ipari és mezőgazdasági szövetkezetre kárára 21.500 koronát elikkasztott és szeptember 11-ikén megszökött Szászsebesről. A körözött sikkasztó harmincöt éves, alacsony termetű, vörös hajszu és szakállu, pirosképi és cvikkert visel.

— **Az öngyilkos rabló.** *Schaffhauser* Lajosnak, a Belvárosban elkövetett rablómerénylet öngyilkossá lett tettesének holtestét a hatóság nem boncoltatta fel. A holtestet kivitték a kerepesi-úti temető halottasházába, ahonnan hétfőn délután temetik.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **Opera.** *Arányi* Dezső vasárnap másodszor lépett föl Mozart *Don Juan*jában, Ottavio szerepében. Ebben a kisebb kaliberű, de szép hangot, stilszerű éneket, művészi előadást kívánó szerepben *Arányi* kitűnően helyt állott. Gondosan kidolgozott mezzovocéit nagy hatással szötte be Ottavio áriájába, mely után zajos taps hangzott fel. A *Don Juan*-előadás többi szereplője közül *Vasquez* Donna Annája felett meg legjobban Mozart stílusának. Nagy áriáját hatalmasan énekelte.

— **Dalosok monstre-hangversenye.** Ma délután három órakor és este hat órakor nagy

dalos-ünnepély volt a bikaviadatok számára épült arénában. Tizennégy budapesti daloskör vett benne részt, mintegy hátszáz énekesek és a rengeteg aréna szintült megtelepedt érdéklődő közönséggel. Hátszáz énekes ajkáról hangzott a Himnusz, a Szózat, sok kuruc-nóta és magyar dal, megkapó együttesben. Nem versenyre keltek ezuttal a dalkörök, hanem egyetlen csapattal egyesültek és már az imponzus szám miatt is nagy hatása volt a mai dalosünnepnek. A közönség sokat tapsolt és a mostre-versenyen résztvevő egyesületeket elhalmozta tetszésének és szeretetének minden jelével.

— **Városligeti Szinkör.** Ma este *Mosen* tal hatóság drámája, a *Deborah* került színre a Városligeti Szinkörben. Az előadás keretében mély hatást tett a nagyszámú közönségre *Vécsey* Ilona, aki a címszerepet játszotta megkapó drámai erővel. A művésziessen sikerült alakítás nyomán jelenetről jelenetre zajos tapsok fakadtak. Jók voltak még *Bihari*, *Könyves* és *Németh*.

SPORT

A budapesti löversenyek.

— Harmadik nap. —

Budapest, szeptember 25.

Szép idő kedvezett a budapesti verseny-meeting harmadik napjának és ezuttal nagy közönség jelent meg a versenyterén. A nap főfutama a Földmívelésügyi minisztérium díja volt, melyet hét résztvevő közül a Taral által mesterileg lovagolt *Macdonald* nyert meg Sorrento ellen. A nap többi futamában is nagy részt a papírforma érvényesült és így a fogadók közönségnek ezuttal jó napja volt. A részletes eredmény a következő:

I. *Pásztor-díj.* Díj 3000 korona. Távolság 2000 méter. Br. *Herzog* M. *Santoya* (Cleminson) első, Ma (Lewis) és *Prior* (Taral) holtversenyben második. Azután: *Plumassier*, *Kikelet*. Totalizátor: 10: 56. Helyrefogadások: I. 50: 58. 52 (Ma), 70 (Prior).

II. *II-od oszt. eladóverseny.* Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Capt. Z. *Tiszavessző*-je (Janek) első, *Alom* (Martinkovics) második, *Kuli* (Walkington) harmadik, azután *Karikás*, *Erdekes*, *Boite* a surprise, *Taps*, *Kiboko*. Totalizátor: 10: 25. Helyrefogadások: I. 50: 66. II. 50: 70. III. 50: 80.

III. *Földmívelési minisztérium díja.* Díj 30.000 korona az elsőnek, 7000 korona a másodiknak, 3000 korona a harmadiknak. Távolság 2400 méter. *Péchy* A. *Macdonaldja* (Taral) első, *Sorrento* (Bonta) második, *Kapus* (Aylin) harmadik, azután *Nemes*, *Ka Gall*, *Viribus unitis*. Totalizátor: 10: 23. Helyrefogadások: I. 50: 64. II. 50: 62.

IV. *Kétévesek handicapje.* Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. *Rohonczy* G. *Szt. Gellértje* (Pretzner) első, *Prototyp* (Cleminson) második, *Proserpina* (Janek) harmadik. Azután *Rondelette*, *Rizi-Bizi*, *Barázdás*, *Nyári betyár*, *Bayonet*, *Vitellius*. Totalizátor: 10: 101. Helyrefogadások: I. 50: 114, II. 50: 106, III. 50: 90.

V. *Nyeretlen kétévesek versenye.* Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Capt. Z. *Horkayja* (Bonta) első, *Likypia* (Cleminson) második, *Löwenherz* (Janek) harmadik, azután *Gyere* be rózsám, *Tom*, *Tonika*, *Motyó*, *Orbene*. Totalizátor: 10: 41. Helyrefogadások: I. 50: 92. II. 50: 98. III. 50: 80.

VI. *Eladók handicapje.* Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. *Schossberger* L. *Fogoly*-a (Baines) első. *Székely* (Walkington) második, *Petrolay* (Martinkovics) harmadik. Azután: *Matchboy*, *András*, *Coralie*, *Dulcinea*. Totalizátor: 10: 93. Helyrefogadások: I. 50: 118. II. 50: 130, III. 50: 118.

Napirend.

Naplár: Hétfő, szeptember 26. Római-katolikus: *Ciprián*. — Protestáns: *Jusztina*. — Görög-orosz: (szeptember 13.) *Kornél*. — Zsidó: *Tischri* 17. — Nap kél: 5 óra 37 perckor. — Nyugszik: 5 óra 33 perckor. — Hold kél: 6 óra 32 perckor délután. — Nyugszik: 7 óra 1 perckor. A miniszterek nem fogadnak.

Cipőfelsőrészt,

bőrárut, talpákat, cipészkeleket és szerszámot, cipőfényesítő-örémet és apretourákat, mindentől a legjobb gyártmányt legelőszöbben szállítja *Gyöngy* Sándor, bőrárú, cipőfelsőrész-gyár Budapest, III., Tavasz-utca 1. szám. Képes árjegyzék ingyen.

REGÉNY

TITKOS HÁZASSÁG.

Írta: Mrs. EVANS WILSON.

(2)

— Hiszen én csak szegény kis árva voltam, akinek a nagyanyja a diákok mosását látta el, nem voltam egyéb, mint a jelentéktelen Merlin Berta, akinek jogait senki sem képviselte, ő azonban, Camil új felesége, gazdag örökös, a felsőbb körök ünnepeit szépsége. Merlin Bertát a porba kellett tiporni, mialatt az új Mrs. Laurance ragyogó fogaton a Bois de Boulogne járja. Adja ki nekem azt az engedélyt főtisztelendő ur, igazolja az esküvőmet.

Hargrove doktor titkos fiókot nyitott ki íróasztalában, lapos cindobozból fehér papírost vett elő és némi gondolkodás után írni kezdett.

Mrs. Laurance pedig remegő türelmetlenséggel járt czalatt fel s alá a szobában. S amerre ment, szakadatlanul arra felé irányította a szemét Elfin, barátságatlan morgást hallatva időnként.

A plébános végre letette a tollat.

— Asszonyom, amit ön az imént elmondott nekem, az annyira elüt a rendestől, hogy meg kell bocsátania, ha nekem is rendkívüli évtosszaggal kell eljárnom. Nincs jogom ahhoz, hogy szavaiban kételkedjem, még ha hihetetlennek tetszenek is és az a cél is, amelyhez önnök arra az írásra szüksége van . . .

— És olyan nehéz önnök egy férfi rosszaságát igaznak tartani, míg egy szegény, védtelen nőben rögtön hamisságot és ravaszágot tesz föl? Komor harag suhant át árnyék módjára a plébános nyugodt arcán.

— Négy évvel ezelőtt kétségeim voltak arra, hogy melyik utat kövessen, most azonban tisztában áll előttem. Ez az írás, amelylyel ön remélhetőleg nem fog visszaélni, teljesen meg fog felelni az ön céljának. Pontos másolata a házassági engedélynek, amelyhez, mint eskető pap, hozzácsatoltam a magam bizonyítványát. Olvassa el Mrs. Laurance, mindent helyesnek fog találni. Az eredeti marad nálam.

Mélyen lehajolva a lámpához, a fiatal asszony figyelmesen és megindultan olvasta az írást.

— Köszönöm, köszönöm, — mondotta reszkető hangon — az ön kezében nagyobb biztonságban is van az az írás, mint az enyémben; engem megölhetnek, ön ellen senki sem mer valamit elkövetni. És ha megtalálnék halni, ne tartsa, hogy gyermekemet a nevével megfoszszák.

— Gyermekeit?

A pap felpillantott a fiatal, leányos alakra, a lány, halvány gyermekarcra. Szomorú mosoly jelent meg ajka körül. Ez a gyermek anyja volt!

— Hiszen éppen ez az a fullánk, amely a kétségbeesésbe kerget. Elég keserves a magam sorának az elviselése, de ha az én ártatlan gyermekemnek nem lehet meg az a joga, hogy apja legyen, ha megvonnák tőle az ő oltalmát, akkor elfeledem, hogy nő vagyok, hogy isten uralkodik fölöttünk, hogy . . .

Megtört és tompa hallgatásba merült.

— Milyen idős a gyermeke?

— Hároméves.

— És ön?

— Husz.

— Szegény asszony, szívemből sajnálom.

Az óra tizet ütött. Mrs. Laurance felállott.

— Nem szabad lekésnem a vonatot.

Fölveszi köpenyét és a kalapját.

— Csak egyet mondjon meg még, asszonyom. Négy évvel ezelőtt sötétebb volt a haja.

— Barna volt, de gyermekem születése után hosszú betegségbe estem, a hajamat leborotválták, mikor pedig újra megnőtt a hajam, szőke lett. Ó, ha az én picinyemmel akkor meghalhatam volna, most nyugodtan pihenhetnék gyes, virágos hant alatt. Egyébként úgy látom, hogy főtisztelendő urnak még mindig nehezére esik, hogy Merlin Bertának tartson. Emlékszik-e akkor

talán arra, hogy az esküvőnk alkalmával nem voltak gyűrűnk, s hogy Camil aztán azt huzta rá az ujjamra, amelyet a kis ujján viselt? Annak a gyűrűnek a jelképében borzalmas előjel rejlett; koponya volt, amely egy hamvvederből vgyorgott ki. Erre a gyöngéd menyasszonyi ajándékra csak ráismer?

Aranyláncot vont elő, amelyre antik camcagyűrű volt erősítve. Fekete achátalaphból vgyorogva emelkedett ki egy fehér koponya, a sulyos, ovális foglalat szikrázó briliántokkal volt kirakva.

A pap nézegette a sulyos gyűrűt.

— Egészen jól emlékszem a dologra.

— Nem viselem a jeggyűrűmet . . . bevárom az időmet. Amikor Laurance tábornok az első ügynököt küldte el hozzám, hogy megszabaduljon tőlem és hallgatásra bírjon, ennek a gyűrűnek a visszaadása volt az egyik feltétel. A családi hagyaték egy része volt az a gyűrű és csak Camillé lehetett. Ötszáz dollár ajánlottak fel érte, én azonban semmiféle ártást sem adom oda. Lehetne ólomból vagy rézből . . . s éppen annyit érne nekem, törvényes frigyemet bizonyítja és gyermekemnek becsületes névre való jogát.

Most indulni készült.

— Hol lakik ön? — kérdezte Hargrove doktor.

— Nincs én nekem otthonom, idegenként bolyongok városról-városra s játéka vagyok a véletlennek, a szerencsének.

— Nincsenek rokonai?

— Csak egy nagybátyám a kaliforniai aranybányában.

— Gondoskodik-e Laurance tábornok az ön szükségleteiről?

— Három évvel ezelőtt az ügynöke ingyenes utazást ajánlott fel nekem San Franciscóba és ötezer dollárt azzal a föltétellel, ha férjemhez való minden jogomról lemondok és nem csinálok további kellemetlenséget a „família“-nak. Ha férfi lettem volna, megfojtom a nyomorultat. Azóta minden összekötöttség megszűnt köztünk, Camillhoz intéztem leveleimre, amelyekben gyermekem érdekében esedezem hozzá, nem kaptam választ vagy pedig úgy küldték őket vissza felbotlatlanul.

— Hát hogyan keresi magának és gyermekének a kenyerét?

— Hadd maradjon ez a titkom, főtisztelendő ur.

Az ajtó felé ment.

— Ne vegye zokon jó emberének a nyíltságát, Mrs. Laurance — mondotta a pap tartóztatva a hölgyet. — Ne érte félre tanácsomat. Ön fiatal és csinos, körülményei különösen kitéhetik veszedelmes befolyásoknak és én attól tartok . . .

— Ne féltesen. Megfelekedhetném-e gyermekemről, akinek egyetlen gazdsága anyja mocskotalan neve? Ha leányom valamikor elpirul majd apjának a hütlensége miatt, akkor legalább mocskotalan neve mögé rejtőzhetik. Segítsen meg ebben engem az isten!

— Megteszi-e nekem az a szívességet, hogy szükség esetére elfogadja ezt a gyermeke számára? Az összeg nem nagy, nekem azonban nagy örömet okozna, ha elfogadná, emlékül az ur egyik szolgálójától, aki mindig el fog követni mindent, hogy segítségére legyen önnök.

Láthatólag zavartan akart átnyujtani egy régi módi kötött erszényt, amelynek nyílásain fényes pénz csillogott át.

Mrs. Laurance elrejtette az arcát és hangosan felzokogott.

Mi indította erre a szenvedélyes sírásra? A gyámoltalanságnak az önérzete volt-e, vagy pedig az az érzés, hogy szavai ilyen ajánlatra adtak okot.

— Főtisztelendő ur — szólalt meg végül alig tudva leküzdeni felindulását — olyan régen történt az már, hogy részvétellel, melegséggel fordultak felém, hogy egészen magamon kívül vagyok. Rügalmazás és igazságtalanság ellen erős vagyok, de a jóság lenyűgöz. Köszönöm gyermekem nevében, a pénzt azonban nem fogadhatjuk el. Az isten szolgálói amugy sem bővelkednek vagyonban, s nekem és gyermekemnek nincs szükségem pénzbeli támogatásra. De mivel ön olyan végtelenül

jó, egy kéressel merészkedem előállani. Nem látom még egészen világosan magam előtt az utat: ha azonban valami baj esnék meg velem, gyermekem támasz nélkül volna kitesztva a világba. Megigérné nekem főtisztelendő ur, hogy arra az esetre, ha meghalnék, vagy évekre el kellene válnom a leányomtól, gondoskodik majd a neveléséről? Csak gondoskodásra, felügyeletre gondolok s nem pénzáldozatra. Ha tudnám, hogy abban az esetben elküldhetném önhöz a gyermekemet, akkor sokkal jobban tudnék dolgozni, mert jó helyen tudnám a szent békeséggé e házában.

Esedezve nézett könnyáztat szemével a papra, aki azonban nem sietett a válaszzsal.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Divatlevél.

Budapest, szeptember 25.

A szeszélyes, mondhatni kegyetlen időjárás néhány nap alatt teljesen megváltoztatta az utca képét. Míg néhány nap alatt még forró, napsütötte kánikula járt, hirtelen, szinte didergő hideg borzongatja meg az embereket. És míg azelőtt mindenfelé virított a sok színes, csipkés ruha, most angolos egyszerűség, komor őszi hangulat járja. Otthon, az ibolyaillatos szekrényekben is elkezdődik a nagy takarítás. Dobozokba, teletelre kerülnek a lange nyári remekek, téli álmuakat legfeljebb egy-egy zsur vagy színházi premiére zavarhatja meg. És helyükbe aggatjuk Tél apó borzas, selymes attributumait, a szőrmeiket.

Sokaknak fájdalmasan esik ez a bucsu, mert a nyári ruha a poézist képviseli a divat világában. Vetélytársa csak egy van, a bál ruha; de ennek csak egy napos az élete, mint a tiszavirágé, míg a nyári ruha hétköznapi öltözéke mindenkinek. És az idei nyári divattól még nehezebben válnak meg, mint rendszeren, mert a szokottnál is bájosabb volt. A történelem lapjain olvassuk, hogy *Recomier* asszony állandóan fehér muszlinba öltözött, amely kedvtelése mindennap egy friss, fehér ruhát jelentett. A legnevezetesebb egyszerűséget valló, de mindamellett örülvényüzést jelképező viselet volt ez. Szerényebb árnyokban most ismét feléledt *Recomier* asszony eme szelleme, mert a nyár folyamán a fehér, sima muszlin volt a legkedveltebb szövet. Viselte a nők fiatalja, öregje és azért most — e kedves divat elhunytával — roppant sok a gyászolója. Egy vigasz van még hátra, melyet e gyászoló sokaság örömmel hangoztat, e kedves, nagyjelentőségű szó: a viszontlátásra!

De hogy a muszlin-bluzok sokszegélyes, fehérvarráshoz hasonló készítményeivel a múlt nyarat, azt a már érkező párisi divathírek a legkomolyabban bizonyítják. A különbség csak az, hogy az eddigi fátyolvékony muszlin helyett most fehér bársony vesznek e bluzok anyagául.

Az őszi szezon legdivatosabb szöveteként ugyanis erősen jelölik a bársonyt. De nem azt a kemény, vastag szövetet, amely alatt eddig a diszruhák anyagát képzeltük el. A mai bársony vékony, puha, csaknem olyan, mint a selyem és épp oly alkalmas a szubtilis készítmény — szegélyek, csipketerések, redők és hajszálvékony tüszések — alapjául, mint amaz.

Ez a most forgalomba került, fehér angol bársony pompásan mosódik, akár egy vékony batyist zsebkendő. És utána épp oly szépen kerül ki a fürdőből, mint amilyen újkorában volt. Zsinorokkal, paszmánnyal diszítve rendkívül praktikus ruhák készülnek belőle. Akik soká kúnn maradnak az őszi természet közepette, vagy akik nehezen szánják rá magukat a sötét ruha viselésére, okvetlen hívülv szegődnek. Már rajta van a hívüvs évszak jellege, mindamellett derü és színnél fogva föltétlen elegáns.

De nemcsak utcai ruhának viselik majd a fehér bársonyt. Teljesen egyzintűen, minden elütő dísz nélkül estélyitettek is készülnek belőle, még pedig rendkívül hatásosak. Ezeket sárgás velencei csipkéekkel díszítik, illetve török át-

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Természetes, hogy ezeket a bársonyruhákat — mert szövetjük rendkívül lágy és könnyű — csak nagyon ügyes kéz tudja tökéletesen elkészíteni. Az apró redők különben megnyulnak, egyenetlenek lesznek és rendetlen benyomást lesznek.

A fehér bársony különben kockás mintával is készül, de ezt sűrűn ékítik színes — mályva- és mandulazöld — bársony tűzésekkel, illetve letűzött bársonyosokkal. Már a tavasz folyamán is rendkívül feltűntek a pamutbársonyból szabott ruhák, valósággal meghódították a nőket. De aztán jött a nyár a melegével, porával és a két tényező elől hátrébb szorultak a tavasz e kedvencei. Most annál nagyobb hatalommal lépnek fel és hatásos társul a szőrmék szegődnek hozzájuk. Képzeld el csak, micsoda remek tolett kerül a fehér bársony és sötét szőrmé egyesülésénél.

A fehér bársonybluzokat művészi himzésekkel is díszítik, még pedig pazar minőségben. Aki ezt nem kedveli, hű marad a nyár legnépszerűbb díszéhez, a csipkéhez. Utóca természetesen az őszi idő ridegsége miatt már nem soká viselhetjük e fehér bársonybluzokat, ruhákat. Helyükbe a sötétebb színek fognak lépni: a sűrű, mályva- és barnás és violaszín árnyalatok. Különösen a sűrű készűl rendkívül sikerült kivitelben, amely kedvelt anyagát adja majd a kabátos, illetve boleros utcai ruháknak.

A bluzok készítmódja most odaféledött, hogy — szíves és tökéletes voltuknál fogva — bátran pótolnak egy derekat. Csupa húzás, fodor, paszomány és szegély az egész, amely szinte megköveteli a gyakorlott kezet. Kontár ember, illetve varrónő valóságos torzképeit alkothatja meg csak ama kedves, bájos zubbonyoknak, melyeknek rajzában a párisi divatlapokban naponként gyönyörködhetünk. Hozzá nem értő szemekben elvész az ötlet, a divat művészetének zománca és a szép minta nyomán lesz — egy egy értéktelen csinálmány. Azért akinek nincs módjában, hogy jó szabónővel vagy szabónál dolgoztasson, az inkább mondjon le a most divatos bluzok viseléséről és elégedjék meg egyszerű, inkább sablonos fajtájával. Kivétel a tanács alól csak egy van, ha az illető maga is — saját tündérújjacskáit és izlése révén — meg tudja teremteni e kecses ruhadarabokat.

A bluzok csaknem kivétel nélkül bélelve vannak, az eddig viselt béleletlen példányok mindinkább letűnnek a divat színteréről. Még a bélés vonásait is láttatlanul, befelé készítik és a kidolgozásra nagy gondot fordítanak.

Mondanunk sem kell, hogy a bársony nagy, szinte egyhangú jelölése dacára a könnyű selymek is sok tért követelnek a maguk számára. Színházban, ebédek és zsurok alkalmával olykor szinte megkívánjuk a lenge öltözkéket, ez pedig a fehér bársonyokból mégsem kerülhet. Azért — mint mindenben — itt is az alkalmat kell szóhoz juttatnunk és meghallgatnunk.

s. b.

† **Rothschild bolhája.** Egy amerikai sarkutató, *Baber*, csinos vagyunkával tér vissza poláris utazásáról. Egy sarki bolhát hozott magával, amelynek értéke fölér egy elsőrendű versenyló árával; a londoni Rothschild, akinek nagy bolhagyűjteménye van, kétezeröttszáz font sterlinget ígért az értékes állatjáért. *Baber* bolhája pedig nem tud számolni, énekelni, festeni, semmi különös tudománnyal nem rendelkezik, közönséges és ostoba, mint a sarkvidék eszkimói s rendkívül nagy árat csak a ritkasága teszi érthetővé. E bolhafaj a gyüteményekben a *sarki róka bolhája* nevet viseli. Igen népszerű volt, mert először magát a rókát kell elfogni. *Baber*, aki ilyen szerencsés fogást csinált, egyszerre egy egész bolhaesládhoz jutott. A viharos és nélközönséges teli utazás alatt gondos ápolásban és ellátásban részesítette őket. A család elpusztult, de az egyik bolha épen érkezett meg és Rothschild hatvan ezer koronát ígért érte.

D. S. Budapest. Nem közölhető. — **F. Gy. Poga.** A kérdett főrendiházi tag Kálvin-tér 4. szám alatt lakik. — **Kiváncsi új előfizető.** A minisztérium iktató-hivatalába küldjék el valakit, hogy érdeklődjék a kérvény sorsáról. — **Dévai előfizető.** Az állatorvosi akadémia tanfolyama négy éves. Születési, erkölcsi és bármilyen iskolában szerzett érettségi bizonyítvány szükséges a félévhez. — **317203. számú előfizető.** 1. Az almabor készítési módja a következő: Az érett almát leszedik és néhány heti utánérlelés után megreszlik vagy megzúzzák és kisajtoltják. 100 kilogramm alma 30–35 liter almamustot ad. Az erjedésnek csak löttyővel ellátott hordóban szabad történnie, mert az almamust, ha levegő fér hozzá, könnyen megecetesedik. Az almamustot cukros vízzel szokták vegyíteni, ami egyrészt a tulságos savanyúságot mérsékli, másrészt a szesztartalmat fokozza. Az almabor erjedését borseprő, szőlőtörköly vagy szőlőmust gyorsítja. 2. A kecskeméti konyakgyár díjmentesen küldi el a *Barackhrád* című kiadványát 3. G-a: *Goda Géza.* — **D. S. E.-St.-György.** Hirdetással próbálkozzék. — **K. S. Nem** tekintik betöltöttnek. — **Sajkás hű olvasó. — **G. L. Sinfalva.** A Kereskedelmi Múzeum (VI. Váci-körút 32. szám) készpénzrel rendelkezésre bocsátja a címeket. — **B. Nagy-Kanizsa.** VII. Damjanich-utca 5. szám alatt lakik. Kegyelmes cím illeti meg. — **Tót előfizető.** Sarkanyus-utca 3. szám alatt van. Céceket e helyütt nem ajánlhatunk. — **D. I. 310605.** Tíz korona hadmentességi adót kell fizetnie. — **P. E. K.** Az Egyesült-Államok budapesti konzulátusa (V. Wurm-udvar) utbaigazítja. — **H. I.** Droguériákban kap alkalmas szereket bő választékban. Ártalmasnak nem mondható. — **310605. számú előfizető.** A Király-utca 86. szám alatt lakó szerkesztőhöz intézze kérését. — **308822. számú előfizető.** Bármely könyvkereskedés révén megszerezheti. — **Polgári iskolai tanuló.** Négy polgári iskolai végzettséggel egy léphet be az ötödik gimnáziumba, hogy a négy gimnázium latin anyagából félévteli vizsgát tesz. A félévteli vizsgára külön engedély nem kell, minden előzetes kérvényezés nélkül bejelentheti szándékát augusztus végén, közvetlen a beiratkozások előtt. A félévteli vizsga díja 20 korona. Magánvizsga tanév elején, tanév végén és a karácsonyi és húsvéti szünidő alatt van. — **H. Á.** A Nem-okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete (Baross-tér 14. szám) hivatászerzők felvilágosítja. — **Régi előfizető.** A cs. és kir. keleti akadémia (Bécs, IV. Favoritenstrasse 5. sz.); cölja a növendékeket a diplomáciai és konzuli pályára előkészíteni. A tanfolyam öt éves és a nyelveti, jog- és államtudományi, katonai és nemzetközi kereskedelmi tanfolyamot öleli föl. Az üresedésbe jövő fizetéses helyekre vonatkozó pályázatok július és augusztus havában jelennek meg a hivatalos lapban. A kérvények a külügyminisztériumhoz intézendők és az akadémia igazgatóságánál nyújtandók be. A kérvény melléletei: honossági, születési, egészségi, gimnáziumi érettségi bizonyítvány, továbbá bizonyítvány arról, hogy a pályázó a német és francia nyelvet tudja, végül a szülő vagy gyám nyilatkozata, amely szerint az ellátási költségeket fedezni fogják. Az évi teljes ellátási költség 2600 korona, amely összeg két részletben fizetendő. Aki a tanfolyamot sikerrel végzi, azt konzulgyakornokká nevezik ki. A fokozatos előlépés során aztán lehet fogalmazó-gyakornok, fogalmazó-titkár, tanácsos; lehet konzul, követ és nagykövet. — **K. G. Gál Gyula,** az Országos Színakadémiának tanára. Az iskola Kerepesi-ut 1. szám alatt van. — **310266. számú előfizető.** Magyar Bazár: Kerepesi-ut 54. szám. — **Vidéki.** 1. A vasúti tanfolyamra való félévhez gimnáziumi, real- vagy kereskedelmi iskola érettségi bizonyítvány és egyévi vasúti gyakorlat szükséges. Azonban a belépés a tanfolyamra a tömeges jelentkezés miatt újabbant szerföltt nehéz. 2. Ilyen irányú szavazatosság nem vállalhatunk. — **Érdeklődő.** Idősebb dr. Szinyei József (muzeumi könyvtár hírlaposztály) foglalkozik ilyeneknél szakszerűleg. — **K. L. Boldogasszony.** Névmagyarosítási ügyben készséggel rendelkezésre áll Telkes Simon miniszteri számtanácos (Budapest, I. Attila-utca 85. szám). — **S. G. Kolosvári.** Andrassy-ut 48. szám alatt érdeklődjék. — **Volt nekem.** 1. Hungária Magyar Bélyeggyűjtők Köre: Budapest, VII. Kerepesi-ut 44. szám alatt. 2. Vannak. — **R. S. Kereskedni.** Vámvivatali pályára érettségi bizonyítvánnyal, hadapródiskolai vagy Ludovika-akadémiai vég bizonyítvánnyal léphet. A szolgálatot mint vámgyakornokjelölt kezdheti meg. Három hónap alatt a jelöltet leteszik a vámvivataloknak a vámgyakornoki vizsgát, majd esküt tesznek s mint vámgyakornok 800 korona fizetéssel megkezdik az állami szolgálatot. Egy év alatt köteles a vámgyakornok lenni az elsőfokú vámvizsgálatot Brassóban, Budapesten, Fiumében, Orsován, Zágrábban vagy Zimonyban**

az arra illetékes fővámvivatalnál. A vizsga tárgyai: áruisme, vámszabályok, a vámvédeleki fenntartó eljárásról szabályok, számvitel és pénzügy. Alsóbbfokú vámvizsgálat lehet a jelölt mellékvámvivataloknál: tiszt. ellenőr és vámszedő. Az évi rendes fizetés körülbelül 2000 koronáig emelkedhet. A további emelkedés a Budapestben, Fiumében, Zágrábban letehető magasabbfokú vámvizsgálatról függ. — **K. J. Gyergyó-Szent-Miklós.** Ilyen nevű írófél nálunk tárca nem jelent meg. — **M. B.** A cáfolat azokat illeti, akik azon a gyűlésen ezt sérelem gyanánt felhozták. Mi csak közöljük, hogy mi történt a gyűlésen. — **G. J. S.** Állásnélküli kereskedelmi alkalmazottakat segélyező bizottság: VII. Klauzál-utca 13. szám: Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete: VI. Andrassy-ut 13. szám. — **E. V. I. I.** Budakeszi-uton lévő Erzsébet királyné-szatórium igazgatóságához írjon. 2. Köszönjük, de el vagyunk látva. — **S. Gy. Szolnoki.** 1. A budapesti orosz konzulátus (Arany János-utca 24.szám.) illetékes ebben. 2. Az okkupált tartományok ilyen irányú ügye a közös pénzügyminisztérium körébe vág. A minisztérium Bécsben van I. Johannes-gasse 5. szám alatt. 3. A pénzügyigazgatóság dolga. — **Dr. S. J.** A hadbírójelölt fizetése 1200 korona és 400 korona pótlék. A felvételt íránt való kérvényét a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz címezve, a kérvényező illetékes hadkiegészítő parancsnokságánál kell benyújtani, a honnép szolgálati uton terjesztik fel. A honvédséghez tartozók saját katonai hatóságuk utján terjesztik kérelmüket a közös hadügyminisztérium elé. A kérvényhez, — melyben hivatásos hadbírói gyakorlatra (Berufsauditoriat-praxis) való becsatolást kell kérni, — csatolandó: 1. Bizonyítvány (kötelező) — a még nem tartályos tiszte kérvényező részéről — arról, hogy az adjutant elnyeréséig magát saját vagyonából, jövedelméből fenntartani képes. Aki ilyen bizonyítványt nem csatolhat, jól teszi, ha előadja, hogy felvételét csak az esetben kéri, ha az adjutantum már belépésétől kezdve megkaphatja. Magyarul tudó jelentkezők mostanában azonnal kapnak adjutantumot. 2. Születési bizonyítvány, hogy a kérvényező a 30-ik életévét még túl nem haladta. 3. Bizonyítandó, hogy az illető tényleges (egyéves önkéntes) katonai kötelezettségének eleget tett (kinevezési okmány, katonakönyv, stb.) Aki nem volt katoná, azt csak az esetben veszik fel, ha elegendő katonajelentkező nincs, ami kizártnak tekintendő. Aki a tartalékos tiszti vizsgát le nem tette, felvételre csak akkor számíthat, ha nincs elegendő magyar jelentkező. 4. Helyhatósági bizonyítvány arról, hogy az illető nőtlen és kifogástalan előéletű. 5. Jogtudományi államvizsga letételéről szóló bizonyítvány. 6. Bizonyítvány arról, hogy az illető a német nyelvet szóban és írásban bírja. 7. Igazolni kell, hogy a németen kívül valamely, a monarchiában beszélt nyelvet ismer. Magyarul tudó jelentkezőnél elég, ha megemlíti, hogy anyanyelve magyar és hivatkozik arra, hogy jogi tanulmányait magyar egyetemen végezte. 8. Aki katonai szolgálatban még nem állottak, azoknak katonaservi bizonyítványt kell bemutatniuk, hogy testileg alkalmasak. A gyakorlonkoskodás ideje 18 hó; ebből az első 9 hónap a budapesti, kassai, pozsonyi, nagyszombati és temesvári hadbírószékek (és nem mint eddig, Bécsben) tőlendő. Am a folyamodványban a kérvényező megválaszthatja a hadbírószéket, esetleg azt is kérheti, hogy a német nyelv tökéletesebb elsajátítása végett osztrák területre oszszák. Ha a kilenc hó letelte után ugyanazon székhelyen levő civil büntető törvényszékhez kerül a gyakorlon 4½ hónapra és 4½ hónapra a kir. ügyészséghez. A 18 hó eltelte után hadbírói vizsgát tehet és ha a sor rákerül, főhadnagyhadbíróknak nevezik ki 2040 korona fizetéssel és hely szerint (átlag 800 korona) változó lakbérrel, tisztí szolgálatnyúl és pár száz forintra felmenő kiszállási díjakkal. — **Th. J.** Hungaria Magyar Bélyeggyűjtők Köre VII. Kerepesi-ut 44. szám. Elhasznált bélyegek dr. Erdődi Ármán vágújhelyi realiskolai tanárnál is értékesíthetők. — **Sch. Bonghád.** Bécs, Seilergasse 14. szám. — **O. K. Pozsony-Enerjes.** A hirdetési rovatra tartozik. — **Zsigárdi tanuló.** Népvélelők Lapja: Budapest, VIII. József-körút 8. szám; Magyar Paedagógia: IV. Egyetem-utca 4. szám. — **Bakfis.** Mondja, hogy sok a jóból is megárt. Továbbá leányi hatalmával fogva titlaga meg neki azt, hogy ezzel a furcsa következtetéssel zaklassa. — **K. V.** Idegenforgalmi és Utazási Vállalat: Budapest, IV., Vigadó-tér 1. szám. — **Nagyvárad.** A pénzügy-illetélevám- és adóéri intézményénel biztosi vagy ennél magasabb rangot a pénzügyi biztosi-vizsgálat letétele után lehet elérni. A vizsgálatra, amely a pénzügyminisztériumban tehető le, azok a pénzügyi, illetélevám- és adóéri létszámba tartozó szemlések bocsátandók, akik a megfelelő szakvizsgálat letétele után ebben a minőségben legalább két évet át szolgálták. A kik középkispolai érettségi vizsgálatot tettek vagy középfokú hivatali pályán működnek, továbbá tényleges állományú katonatisztek és a Ludovika-Akadémiát vagy hadapródiskolát végzett jelentkezők, akik a pénzügyőrségi testületben még nem szolgáltak, erre

a vizsgálatra csak úgy bocsáthatók, ha az illetékes pénzügyigazgatóság által kiállított bizonyítvánnyal igazolják, hogy valamely pénzügyi-vám- vagy adóügyi biztossal a pénzügyminisztériumtól nyert engedély alapján négy hónapig gyakorlaton voltak. — *P. L. 1234.* Budapesti Kerekpáregyesület: V., Dorottya-utca 2. szám. — *F. J.* Még csak a határozott terv stádiumában sincs a dolog Ha azonban szó lesz róla, első-sorban Kassa városa számíthat erre a tisztségre. — *G. L. Tr. Baín.* Névnyomtatási ügyét készsége előmozdítja Telkes Simon miniszteri számtanácsos (Budapest, I., Attila-utca 85. szám). — *B. L. A.* Ezek a részletek még nincsenek megállapítva. — *G. J. Tisza-Szederkény.* A Váci-körút 32. szám alatt lévő Kereskedelmi Múzeum kívánatra elküldi az ideigős címetek. Sorsjegyeiről legközelebb. — *K. A. Bécs.* Az új közeg hatáskörébe tartozik az illetékesi bizonyítvány kiállítása. — *Juliska férjhezmenetele.* Tehetséges, de még tulfiatal kezdés. — *B. J. Topánfalva.* I. Dr. Weinmann Fülöp királyi közjegyző (Budapest, Andrassy-ut 9. szám) kezeli az alapítványt. 2. Magyarországon nem tart. — *G. J.* A temesvári gyermekpoliklinika hivatásos gyermekgondozónők kiképzésére tanfolyamot rendez. A tanfolyamra 18—35 év közötti nőket vesznek föl. Az elméleti tanfolyam hat hónapig, a rákövetkező gyakorlati tanfolyam hat hónapig, a rákövetkező képességei szerint különböző ideig tart. A tandíj az egész tanfolyam idejére bentlakásokkal 150 korona, kintlakóknak 30 korona. Múltánylást érdemlő esetekben ezt az összeget részben, esetleg egészben is elengedik. A pályázók, akiknek polgári iskolai képzettséggel egyenrangú műveltséget kell kimutatniuk, az idei tanfolyamra július 15-ig jelentkezhetnek a temesvári Fehér Kereszt Gyermekvédő-Egyesület igazgatóságánál. — *H. L. Budapest.* Kiforratlanok. — *G. R. Székesfehérvár.* A Kereskedelmi Múzeum (Váci-körút 32. szám) illetékességébe tartozik. — *P. V. L. Petőfi-remniscencia.* — *G. F. Jádolnca.* A kereskedelmi minisztériumhoz adjanak be kérvényt az érdekelt kereskedők. — *S. J.* Nem bírja még ki a nyilvá-nosságot. — *F. A. 1.* Huszezer lakosa van. 2. Még nem esett túl a terv stádiumán. — *E. L. Krasna.* Orvos tanácsát kérje ki. — *B. C. Barmely* fővárosi könyvkereskedő megküldi a szak-jegyzéket. — *Előfizető 20.* A postásztí évi javadalmazása 2000, 2200 vagy 2400 korona és megfelelő lakbér. A lakbér Budapesten 700 korona. Felviheti egészen a felügyelői rangig, mely állás mintegy 5000 korona évi jövedelemmel jár. Mint minden állami tisztviselő, a postásztí is nyugdíjra. — *Katonai kaució.* A harminc évesnél fiatalabb százados 40.000 koronát, az idősebb 24.000 koronát köteles kaucióképp letenni, ha meg akar házasodni. — *Sz. B. Nyírőbátor.* Aki mint főhadnagy megy át a tartalékba, annak már nem kell fegyvergyakorlatra bevonulni.

Sorsjegyek.

N. J. Tr. Tepla. Az ügyvédjelöltek húzásáról még nincs nyereségyegyzék. A húzás 24-én volt jelezve — *G. J. Miskolc.* Erzsébet-sorsjegyeket első kézből Szalai és társa bankházánál (VII., Erzsébet-körút 12.) kap, hol jegyzését bejelentheti. A jegyzéshez darabonként 1 korona foglalót küldjön be, de legkésőbb kedden, mert eredeti kibocsátási áron csakis 28-ig lehet előlegyezni. — *B. J. Somogy-Ádánd.* — *K. A. Kishegyes.* — *R. K. Pápa.* — *F. A. Bőd.* — *G. J. Tisza-Szederkény.* — *Régi előfizető. Zdenca.* — *G. D. Liptó-Szent-Miklós.* — *S. S. Encs.* — *O. J. Órdögkut.* — *M. L. Szarvas.* — *J. Budapest.* — *F. G. Predeal.* — *E. S. Zenta.* Sorsjegyeik nem nyertek.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 24. —

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Csizsár Lajos sójvédéki pénztárost és Zsedényi Ottó bányamérnököt bányafőmérnöké, Daniellovic Sándor pénzügyi biztost Eperjesre pénzügyi főbiztossá, a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz Tolnay Dénes lévai kataszteri irattári kezelő irodatisztet pénzügyi fogalmazóvá és földadó nyilvántartási biztossá, a kaposvári pénzügyigazgatósághoz Igmándy Emil ottani napidias volt kataszteri segédbiztost kataszteri irattári kezelő irodatiszté, Lánckzy Antal m. kir. adótisztet a kassai m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez pénzügyi számtiszté. Maksay Győző zalatnai lakost ideiglenes minőségű segéddíjas m. kir. pénzügyi számgyakornokká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Gőnczi Jenő ügyvédjelöltet a vezetése alatti minisztériumban segéddíjas fogalmazó-gyakornokká, Gálffy Lajos székesfővárosi kir. tanfelügyelőségi tollnokot Besztercezenaszód-vármegye kir. segédtanfelügyelőjévé, dr. Liber Józsefet pest-pilis-solt-kiskunvármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokká nevezte ki. — A magyar kir. földművelésügyi miniszter Lieber Géza okleveles állatorvost ideiglenes minőségű m. kir. állatorvos-gyakornokká nevezte ki és szolgálatá-

telre Szatmárvármegye erdődi járásába osztotta be.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Krenkó Géza pest-pilis-solt-kiskunvármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokot jelenlegi minőségében a budapest székesfővárosi kir. tanfelügyelőséghez helyezte át.

Pályázatok. Az eperjesi m. kir. adóhivatalnál két adótiszt állásra 14 nap alatt, — a karánsebesi kir. adóhivatalnál adótiszt állásra két hét alatt, — a m. kir. bányászati és érdekeseti főiskola tanárségédi állásra október hó 18-áig, — a rimaszombati kir. pénzügyigazgatóság területén levő rimaszombati m. kir. adóhivatalnál adótiszt állásra két hét alatt, — a jászberényi és mezőtúri kir. adóhivatalnál adóhivatali gyakornoki állásokra 14 nap alatt, — az aradi m. kir. adóhivatalnál adótiszt állásra két hét alatt, — a lévai kir. pénzügyigazgatóságnál számtiszt állásra két hét alatt, — a világosi kir. adóhivatalnál adótiszt állásra két hét alatt, — az aradi pénzügyigazgatóságnál számtiszt állásra két hét alatt, — a közszegi kir. adóhivatalnál adótiszt állásra két hét alatt nyújtandók be a kérvények.

KÖZGAZDASÁG

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztélet a lefolyt héten is csendes maradt. A buza irányzata tartósan lanya, a vevőközön-ség szükségletét egyelőre fedezte s későbbi szállításra való vételtől tartózkodik, mert olcsóbb árakat remél. Újabb üzletkötés alig volt s az elszállítások szintén csekélyek voltak. Átlagos budapesti jegyzések 50 kg.-ként:

Szám:	0	1	2	3	4
Ar kor.	16.70	16.30	15.70	15.30	15.—
	5	6	7	7 ¹ / ₂	8
	14.50	14.50	13.70	11.70	9.90
	Finom korpa:		Goromba korpa:		
Ar: korona	6.—		6.20		
	Dara:		AB		C
			17.40		16.60

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön jelentése.) E héten a maguzlet igen élénk volt. Őszi borsó, őszi búkköny és homoki búkköny kielégítő forgalmat értek el, sőt a gabona-vetőmagforgalom tetemesen nagyobb volt, mint a múlt év ezen időszakában. Vörösheregam (lóheregam.) Az irányzat határozottan lanya, mert már ugy Orosz- és Francia, mint Csehország megjelen-tek a piacon. Ez árak minősége — kevés kivétellel — igen szép, kéksziú és nagyszemű. Csehországi árúból néhány nagyobb tételt vet-tek hazai kereskedők. Lucernamag. A magas jegyzések ismét csökkentek. A provinci és olasz lucerna színe a kedvező időjárás következtében igen szép, világos, miért is a beföld néhány nagyobb tételt vásárolt. Magyar lucernamagnak a lefolyt héten még nem igen volt kelete, mert az eladók árköveteléseit nincsenek arányban a piac tényleges helyzetével. Nyulzapuka, fehér-hera, baltacim változatlan. Búkköny, az irány lanya s az eladók kénytelenek voltak árköveteléseiket mérsékelni. Fűmagvak. Angolország fölemelte a jegyzéseket, hogy okadatoltan-e, azt csak a jövő fogja megmutatni, mert annak idején igen jó terméshíreket jeleztek. Jegyzések nyersáruért 50 kg.-ként Budapesten: Lóhere 75.—85.—, lucerna 65.—70.—, muhar 15.—, téli borsó 12.—13.—, téli búkköny 13.—14.—, homoki búkköny 24.—K.

Nyerestermények. A lefolyt héten csekély forgalom volt, mivel a zsidó-ünnepek miatt az üzletmenet csak a hét közepén vette kezdetét. A hangulat csendes volt és a jegyzések sem változtak. *Marhabőr.* A nagy eladások után, melyek az elmúlt héten létrejöttek, ez alkalommal a forgalom e cikkben csendes volt. A készletek egyes fajtákban majdnem teljesen eladtak és az itteni nagykereskedők most raktárjuk kiegészítésével vannak elfoglalva. *Borjubőrben* jó hangulat uralkodik és a kis felhozatalok magas árjegyzések mellett találnak vevőkre. *Lóbőrben* az üzlet végre megeléknült némiképpen, mivel hosszabb távolmaradás után ar orosz vevők ismét megérkeztek. Eddig csak kisebb tételek adtak el és fizettek jó áruért 22—23 koronát. I-a áruért 24—26 koronát páronként. *Juhbőrben* az üzletmenet változatlan. A raktárkészletek piacunkon kicsinyek és ennek következtében vidéki állomásokról forcirozzák az eladást. Ajánlanak vidéki állomásokról 100 koronát % kilogrammonként és ez ár mellett néhány eladás is jelenthető. Durva-gyapjas bőrben az üzlet még nem kezdődött. *Kecskebőrben* a hangulat nem javult.

Széna, száma, takarmány. (Fuchs József jelentése.) A hettivásáron szénában és szalmában csekély behozatal is jóréslet volt. Eladatot: Középmínőségű, jobb és elsőrendű széna

3.—4.50, muhar 4.80, alomszáma 1.70, zsup-száma 2.—, szécska 2.25 per 50 kiló fuvaron-ként, házhoz szállítva. Préselt széna 4.40—4.80, préselt száma 1.60—1.80 50 kiló, a jözsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműek: zab 7.10—7.35, tengeri 7.40, rozs 7.65, árpa 7.35 korona.

Petroleum. (Hesz Izidor és Társa jelentése a Budapesti Napló részére.) Az üzlet me-nete a lefolyt héten kielégítő volt. Jegy-zéseink: 1 keresztet petroleum 44.50 ko-rona, 3 keresztet petroleum 42.— korona, 2 keresztet petroleum 40.50 korona. Első-rendű Standard 40.50 korona. Amerikai császár-olaj ottani finomítás 64.— korona. Bel-földi császárölaj 52.— korona. Az árak 100 kilogrammonként, készpénzfizetés mellett 20 százalékos göngysúly, az itteni vasúthoz szállítva értendők. Kékgalic I. vasmentes 57.— korona. Zöldgalic 8.— korona. Carbolineum I. 14.— korona, Carbolineum II. 13.— korona. Baku gépolaj (oros) 40.— korona. Oliva gépolaj I. 76.— korona, Oliva gépolaj II. 64.— korona, Tovothe-gépkendős 64.— korona.

Szeszüzlet. (A Budapesti Napló tudósító-jától.) A heti szállítások nagyok voltak; a régi kötések lebonyolítása szaporán történik, ami arra enged következtetni, hogy a kereskedők-nél szeptember elején csak kevés szeszüzlet lehetett. Mai árak: nyersszeszért finomított részére 51.50—52.50, finomított szeszért nagyban adózva: 156.50—157.—, kicsibenben 158—159, adózatlanul: nagyban 57.50—58.—, kicsiben 59—60, exkontingens szesz jobban kínálta és ezért ára olcsóbb, jegyzése helyben 40—41, vidéken 1.50—2.— koronával olcsóbb, denaturált szesz valamivel drágább, jegyzik: 51—52 nagyban és 52—54 kicsiben hordóval együtt helyben.

FÉRFI és NŐI
nemi betegségek,
féragségesség (impotencia) alapos gyógykezelésre legjob-ban ajánljuk
DR. KAJDAGSY
v. or. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9—4-ig, este 7—8-ig.
Budapest, IV., Kigó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levél útján is biztos gyógyulok.

A 15348. számú

„Újítások jelzőlámpákon“
című, 1899. február 17-ről kelt magyar szabadalomt
vevők vagy engedményesek kerestetnek
Szives ajánlatokat „W. F. 5906“ jellege al. **Mossé**
Rudolf, Bécs, I. Seilerstätte 2. továbbít.

A titkos betegségek alapos gyógyításáról.

Ne sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly
gyben, jelentésköz egy szer személyesen, mert
a legújabbban külföldön beszerzett speciális műszerek-
kel még a legrégebb betegségek is pontosan meg-
lehet halározni a székhelyét, elterjedését, minőségét,
körközötését: bármily mélyen fészkelte is be magát
a kóranyag a szervekbe, vagy a test nevéibe. Ezen
beható vizsgálat alapján teljes biztonsággal meghatá-
rozható a betegségi állapotnak megfelelő, alapos gyó-
gyuláshoz vezető speciális gyógyítási mód is, amelyet
mindenki, foglalkozásának megzavarása nélkül, otthon
is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni,
akkor csak írja le a baját, amelynek pontos ák-
vizsgálása után megkapja az utasítást és a megfelelő
speciális gyógyszerkezelést is — a legnagyobb titoktartás
mellett. Levelebe válaszlevelet mellékeljen. A gyógy-
kezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy
kiváratva mindenki visszakapja azokat.

Ilyen tökéletes és házagóító házáknban Dr. Palóc
v. kórházi orvos, specialista, országos hírű intézet
(Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.), ahol jóakarattal
ésintézet és lelkiismeretesen kaphat mindenki (ugy
fér, mint nő) a nemi életéről felvilágosítást, ahol a
beteg vére és testnedveit megvizsgálhat, idegei meg-
erősödnek, az egész szervezet megszabadul a kór-
anyagoktól és lelki kinyitja is megszűnnek.

Minden napi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos
sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta
Dr. Palóc az ó speciális gyógymódjával még a leg
elhangyoláltabb esetekben is. A bujakkóros sebeket,
hugycsö, hólyag-, ideg- és hátergincsbajokat, sérveket
az onferőzések és szifilisz utóhatjait, magömlést, el-
gyengült férőerőt (impotenciát), kezdődő elmezavart
aranyerét, vérhajókat, bőrbetegségeket és a női nemi
szervek minden betegségeit. Nők részére külön vág-
terem és külön kórház van. A rendelést Dr. Palóc ön
magá és egyedül végzi naponta délelőtt 10 óráig
delután 6 óráig (vasárnap délt 12 óráig).

Cím: Dr. Palóc v. kórházi orvos, specialista
Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

SZINNHÁZAK.

Hétfő, 1904. szeptember hó 26-án.

M. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

Heti műsor:
Kedden: Carmen.
Szerdán: Tanhaeuser.
Csütörtökön: Várás fű-
völa.
Pénteken: Zárva.
Szombaton: Otello.
Vasárnap: Sába királynője.

NEMZETI SZINHAZ

Előszór:

Cyrano de Bergerac.

Számú 4 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Kedden: Cyrano de Ber-
gerac.
Szerdán: Cyrano de Ber-
gerac.
Csütörtökön: A nők barátja.
Pénteken: Cyrano de Ber-
gerac.
Szombaton: Otthon.
Vasárnap délután: Felt,
amely tisztít.
Vasárnap este: Cyrano de
Bergerac.

NEPSZINHAZ.

Katinka grófnő.

Nagy operett 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Kedden: Katinka grófnő.
Szerdán: Katinka grófnő.
Csütörtökön: Lumpácus.
Pénteken: Bocaccio.
Szombaton: Bocaccio.
Vasárnap délután: Falu-
rossza.
Vasárnap este: Bocaccio.

URÁNA SZINHAZ.

D. n. 4 órakor mérs. helyisékek

A gyorskocsitól a gyorsvonatig.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor: Kedden: Japán.

Szerdán: Spanyolország.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHAZ.

A három Kázmér.

Enekes bohózat 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

KIRÁLY SZINHAZ

En, Te, Ő!

Operett 3 felvonásban

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Kedden: En, te, ő!
Szerdán: En, te, ő!
Csütörtökön: En, te, ő!
Pénteken: En, te, ő!
Szombaton: Szép mosoné.
Vasárnap délután: En, te, ő!
Vasárnap este: Szép mosoné.

VIGSZINHAZ

Kis pajtás.

Vígjáték 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Kedden: Kis pajtás.
Szerdán: Kis pajtás.
Csütörtökön: Kis pajtás.
Pénteken: Kis pajtás.
Szombaton: Kis pajtás.
Vasárnap délután: Louie.
Vasárnap este: Kis pajtás.

MAGYAR SZINHAZ

Bébé hercegnő.

Operetta 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Kedden: Bébé hercegnő.
Szerdán: Bébé hercegnő.
Csütörtökön: Bébé hercegnő.
Pénteken: Bébé hercegnő.
Szombaton: Bébé hercegnő.
Vasárnap délután: Hajduk
hadnyaga.
Vasárnap este: Bébé her-
cegnő.

BÁRACK SZESZ

ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KECSKEMÉTEN. • Gyártmánya

! MINDENÜTT KAPHATÓ !

FOGAK

szájpaddis nélkül 3 koronától. — Az általunk készített és Párisban első díjat nyert fogorvosok azonnal megszokhatók és rugalmas kitűnően használhatók. Regi fogorvosok átalakíthatnak. — Vidékiek 12 óra alatt kielégíthetnek. 10 évi jótállással.

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.

Fogorvos: **LÜFFLER EMIL.** Technikai főnök: **GROSSMANN S.**
Tartós plomák 3 koronától, fogászati érzéstelenítve 2 koronától.
Fogad: reggel 8-tól este 8-ig. Vasár- és ünnepnapokon is. — **Mér-
seksélt árak. — Részletfizetésre is.**

FŐVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.

MAC WALTEN

Ellenállhatatlan nevetett.

BROTHERS KEEMKA

A végletekig kacagtatnak.

TERKA SEMMELOFF

Mindenkit felvitt.

Továbbá 12 atraktetó.

Az előadás esti 8 órakor kezdődik.

A tőlükertben reggel 5 óráig **VÖRÖS ELEK** cigányzene-
kara hangversenyt.

Butor

részletfizetésre

Levelezési cím: Budapest VII., Király-utca 13. 2-ik udvar. 31021

Polgári iskolai

magtörzsszámokra, javított-
visszedésre, értékesítésre előkér-
szelt lelkismeretesen felelősséggel.

Magtörzsszámok tan-
folyama** Deménszky-utca 22.
10240

Ernöki

Állások betöltendők. Feltételek

olvashatók az Országos Pályázati

Közlönyben. Egyes szám 40 fillér.

Rapido csakis a Kiadóhivatalban:
Budapest, József-körút 9. 10261

Műszaki

Állások betöltendők. Feltételek

teljes címmel olvashatók az Or-
szágos Pályázati Közlönyben. Száma 40 fillér. Kiadóhivatal:
Budapest, József-körút 9. 10261

Állástkeresők

ingyen kapják az Országos Pályá-
zati Közlöny, mely az ország-
ban hűsítő és választás nélküli-
beli állást teljes címmel közli.

Megjelenik minden harmadnap.
Kiadóhivatal: Budapest József-
körút 9. 10261

Ügynökök

bármely szakmából, helyben

és vidéken, kik a most ki-
bocsátásra kerülő

Erzsébet Szanatorium

Sorsjegyeknek

részletfizetésre való el-
adásával foglalkoznak. Kapható
küldi: Török József, gyög-
y-szertára Budapest, Király-
utca 12. szám.

Schön és Breitner

bankház

BUDAPEST.

VII. Erzsébet-körút 56.

BUTOR

feltűnő olcsó és jó kivitelben

részletre

és készpénzért nagy választékban

GONDA S.

butoraktárban, István-tér 7.

TITKOS

betegségek ellen legjobb

SZER A

„TRIAS“

2-3 napi befecskendezéssel a

folgyat utólag és fájdalom

nélküli felelősség melletti

megszünteti. A legrégibb

s legbizalmasabb folyadékban

szervezők is biztos gyög-
y-erősítést reméltek. For-
galmak kor. 2.72. nök-
nek 3 kor. 64 fill. beku-
ldése után bérmentve küldik.

Fecskendők 1000 1 korona.

Raktár: Török József

gyögyszerháza Budapest,

Király-utca 12 és a leg-
jobb vidéki gyógyszerárban

is kapható. — Titoktartás

melletti küldi Papp gyög-
yszerész Tiszasszolgálatra,

Kö-utca 5. szám.

Veszek és eladok

zölgéből kiváltott arany és

ezüst tárgyakat. Eladok ezüst év-
ezsűket 5/2 krért. Gílandole vagy

más ezüsttűt 6 krért. Arany

ezüsttűt szép kivitelben f. 2-30-
tól kezdve ezüst szelencéket, 5

frtól kezdve, női arany órákat

10 frtól kezdve. Nagy választék

drága kövekben. Árjegyzék bér-
mentve küldik. Fuchs Dávid

utóda IV. Váci-utca 19. I. 5.

Kövérseget

megszüntet azonnal és gyorsan,

ártalmatlanul, heresség mellett.

Tületes soványító tea.

Külföldi elismerések. Csomagja

2 korona (vödelre 2 kor. 50 fill.)

küldi: Török József, gyög-
y-szertára Budapest, Király-
utca 12. szám.

Baromfitenyésztési

összes tudnivalókat kitűnően is-
merő **Irinyák**nak 33 bar-
omfitenyésztési munkája. Kapható

„Baromfitenyésztés” betti

szaklap szerkesztőségében Rákos-
ligeten 1. koronért.

Ügynökök,

kik sorsjegyek rész-
letfizetésre való el-
adásával foglalkoznak.

Küldetével felvétel-
nek.

FLEISSIG Bankház,

BUDAPEST,

Erzsébet-körút 2.

Magyar királyi államasvutak

190708 számú.

(Uj személydíjazásból életbelépté-
a Nagybánya-Pelsőbányai h. e.
vasuton.)

Ezen vasuton a megnyitás nap-
ján zónarendszerű személydíjazás-
ból 100 000 darab, mely a magyar ki-
rályi államasvutak díjazás-el-
árúrói hozzájárulás (Budapest,
Csengery utca 33. szám) 20 fillér-
ért kapható. Budapest, 1904 szept-
ember hó 17-én.

Az igazgatóság
(Utánnyomás nem díjazatik.)

Részletre és készpénzfizetésre

BUTOR asztalos-, kárpitos-, vas-
és rézbutor-műhelyben

Glück József VII. ker.,
Wesselő nyi-utca a 41.
(a Ke rész-utca sarkán.)
Saját szolid készítmények.

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.

30.000-nél több elismert díjazott órából a
váltás minden részéről.

Kedves „Rákóczi Ferenc” óra megvásárolható irán. eleg-
gáms emeli számláppal ellátott duplaföldi ezüst
remontőr, nagyon cinos kivitelben és kitűnő szer-
kezettel. Korona 14. 10 évi jótállással.

FELHÍVÁS!
Aki szép kivitelű és minőségű
olcsó órákat és ékszerkeket
10 évi jótállással éhajt a legmegbízhatóbb forrásból besze-
resni, az forduljon

SCHÖNWALD IMRE
magyar óramester és ékszerészgyárosok
PÉCSETT IO.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldé-
tik bárkinék is.

Amerikai
cipők

valódi, tönkre nem tehető, nagy
választékban, ugyszintén más elo-
gáns, saját készítményű, finom
cipőárak

Perényi Ignác
udv. szállító, cipésmesternél
Budapest, V., Erzsébet-tér 17.

Hazai gyártmány!

KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁG!
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGŐ!

Kleinoscheg Testvérek
cs. és kir.
udvari szállítók pezsgő pincéi
BUDAFOK.

65 évig játszik

összesen 141 huzásban
100.000, 40.000, 30.000, 25.000 korona
főnyereményekre

az új

Erzsébet sorsjegy

kapható

24 havirészletfizetésre

Havifizetés:

5 darabra	2 korona
10	4
15	6
20	8
25	10

Már az első részlet és 35 fillér beku-
ldése után, meg-
küldöm a törvényesen kiállított a sorsjegyek zorozat és
számnát tartalmazó részlettel, melynek birtokában a vevő
az összes huzásokon az egyedül járt jogot élvez.

FLEISSIG BANKHÁZ
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 2.